

Akciju sabiedrības „Rietumu Banka” Informācijas atklāšanas paziņojums

Rīgā, 2016. gada 30. martā
(papildināts 2016.gada 06.jūnijā)

 RIETUMU

Informācijas atklāšanas paziņojums

Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā un kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regulas (ES) Nr. 575/2013).

AS „Rietumu Banka” publicē šo paziņojumu par informācijas atklāšanu un papildus detalizētu informāciju, kas saistīta ar Risku vadību un kapitāla pietiekamību.

Informācijas atklāšanas paziņojums tiek sniegts konsolidācijas grupas līmenī. AS „Rietumu Banka” (turpmāk – Banka) ir konsolidācijas grupas mātes sabiedrība, kurai tiek piemērotas informācijas atklāšanas prasības.

Konsolidācijas grupas sastāvs uzraudzības mērķiem, saskaņā ar FKTK 2014. gada 26. marta noteikumiem Nr. 51 „Normatīvie noteikumi par konsolidācijas metodēm un konsolidētajiem pārskatiem”.

Komersabiedrības, kas konsolidētas pēc pilnas konsolidācijas metodes, un tiek pakļautas konsolidācijas uzraudzībai

<i>Komersabiedrības nosaukums</i>	<i>Dalības forma</i>	<i>Reģistrācijas numurs</i>
SIA RB Investments	100% RB	40003669082
SIA KI Nekustamie īpašumi	100% RBI	40103182129
SIA KINI LAND	100 % KI Nekustamie īpašumi	40103703726
SIA KI Zeme	100% RBI	40103161381
SIA FRB Elektro	85% RBI	40103182896
SIA Elektro Bizness	100% SIA "FRB Elektro"	40003614811
SIA Green Energy Trio	100% SIA "FRB Elektro"	55403023741
SIA Ilūkstes siltums	100% SIA "FRB Elektro"	41503060271
SIA Ekosil	100% SIA Green Energy Trio	40103791625
SIA Vangažu Nekustamie īpašumi-2	100% KI Zeme	40103449678
I000 Interrent	99% RBI; 1% - KI Zeme	190816938
SIA U-10	67% RBI	50103841951
SIA ESP European Steel Production	100% RBI	40103266905
RB Securities Ltd	99.99% RB; 0.001% S.I.Cylaw Services Ltd	HE 7873
RB Lending Services	100% RB Securities Limited	HE149825
SIA Vesetas 7	100% RB	40103182735
RAM Fixed Income Investment Grade USD	35.58% RB	FL147- 02.01.02.01.512/166
ООО Риегуму лизинг	99.5% RB, 0.5% RBI	100188077
SIA InCREDIT GROUP	51% RB	40103307404
RB Opportunity Fund I	100% AS “Rietumu Asset Management” IPS	06.03.05.252/45
SIA Lilijas 28	100% - RB Opportunity Fund – I	40103252765
SIA M322	100% - RB Opportunity Fund – I	40103247406
SIA Aristīda Briāna 9	100% - RB Opportunity Fund – I	40003780729

SIA H-Blok	100% - RB Opportunity Fund – I	40003839376
SIA Deviņdesmit seši	100% - RB Opportunity Fund – I	40003492087
SIA Ventio	100% - SIA Deviņdesmit seši	41203010746
SIA Route 96	100% - SIA Deviņdesmit seši	40003856126
SIA Vangažu Nekustamie īpašumi	100% - RB Opportunity Fund – I	40103463243
SIA D47	100% - RB Opportunity Fund – I	40103458986

Komercesabiedrības, kuru atskaites tika konsolidētas, bet nav pakļautas konsolidācijas uzraudzībai

<i>Komercesabiedrības nosaukums</i>	<i>Dalības forma</i>	<i>Reģistrācijas numurs</i>
SIA Aleksandra muiža	100% KI Nekustamie īpašumi	40103892782
SIA Miera 30C	100% RBI	40103267845
SIA Multi Pluss	100% KI Zeme	40003636787
RB Commercial Consulting (Shanghai) Co Ltd	100% RBI	31000040067952 4
Rietumu Consulting Ltd.	100% RBI	515239549
SIA Overseas Estates	100% RB	40003943207
SIA RB Drošība	100% RB	40003780752
SIA Euro Textile Group	100% RB	40003660929
SIA SBD	66.89% RB	40003868002
SIA Langervaldes 2	100% RB	40103701960
AS Rietumu Asset Management IPS	100% RB	40103753360
SIA RB Namu Serviss	100% RB	40103169629
Rietumu Bankas labdarības fonds	100% RB	40008114048
KI Invest OOO	100% RB	115774616800 7
RAM Cash Reserve Fund-USD	99.56% RB	FL138-02.01.02.01.512/148
RAM Fixed Income High Yield USD	57.90% RB	FL147-02.01.02.01.512/166
RAM Global Equity USD	64.54% RB	FL147-02.01.02.01.512/166

Konsolidācijas pamats

- Meitas sabiedrības

Meitas sabiedrības ir sabiedrības, kuras Koncerns kontrolē. Koncernam ir kontrole pār sabiedrību tad, kad tas saņem vai tam ir tiesības saņemt mainīgu peļņu no ieguldījuma attiecīgajā sabiedrībā un tas spēj ietekmēt šīs peļņas apmēru, izmantojot savu varu pār šo sabiedrību. Konsolidētajos finanšu pārskatos ir ietverti meitas sabiedrību finanšu pārskati no brīža, kad kontrole ir sākusies, līdz brīdim, kad kontrole beidzas.

- Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tās sabiedrības, kurās Koncernam ir būtiska ietekme, tomēr nav kontroles pār to finanšu un darbības politiku. Būtiska ietekme ir, ja Koncernam pieder 20 līdz 50% no balsstiesībām asociētajā sabiedrībā. Konsolidētajos finanšu pārskatos ir ietverta Koncerna daļa asociēto sabiedrību kopējā atzītajā peļņā un zaudējumos, kas aprēķināta saskaņā ar pašu kapitāla metodi, sākot ar brīdi, kad būtiskā ietekme sākas, līdz brīdim, kad tā

beidzas. Kad Koncerna zaudējumu daļa pārsniedz tās ieguldījuma asociētajā sabiedrībā vērtību, ieguldījuma uzskaites vērtība tiek samazināta līdz nullei un turpmāki zaudējumi atzīti vairs netiek, izņemot, ja Koncernam ir radušās saistības asociētās sabiedrības labā.

- **Konsolidācijā savstarpēji izslēgtie darījumi**

Sagatavojot šos konsolidētos finanšu pārskatus, Koncerna sabiedrību savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem Koncerna uzņēmumu starpā konsolidācijā tiek izslēgti. Nerealizētā peļņa, kas radusies no darījumiem ar asociētajām sabiedrībām, tiek izslēgta proporcionāli Koncerna ieguldījumam. Nerealizētos zaudējumus izslēdz līdzīgi kā nerealizēto peļņu, bet vienīgi tādā apmērā, par kādu nav pierādījumu to vērtības samazinājumam.

- **Nekontrolējošā līdzdalība**

Koncerns novērtē nekontrolējošo līdzdalību atbilstoši tās proporcionālajai līdzdalībai iegādātā uzņēmuma identificējamajos neto aktīvos.

- **Ieguldījumu meitas un asociētajās sabiedrībās, kas uzrādīti Bankas atsevišķajos finanšu pārskatos**

Bankas atsevišķajos finanšu pārskatos ieguldījumi meitas un asociētajās sabiedrībās ir novērtēti iegādes izmaksās, atskaitot uzkrājumus zaudējumiem no vērtības samazināšanās.

- **Aktīvi pārvaldīšanā**

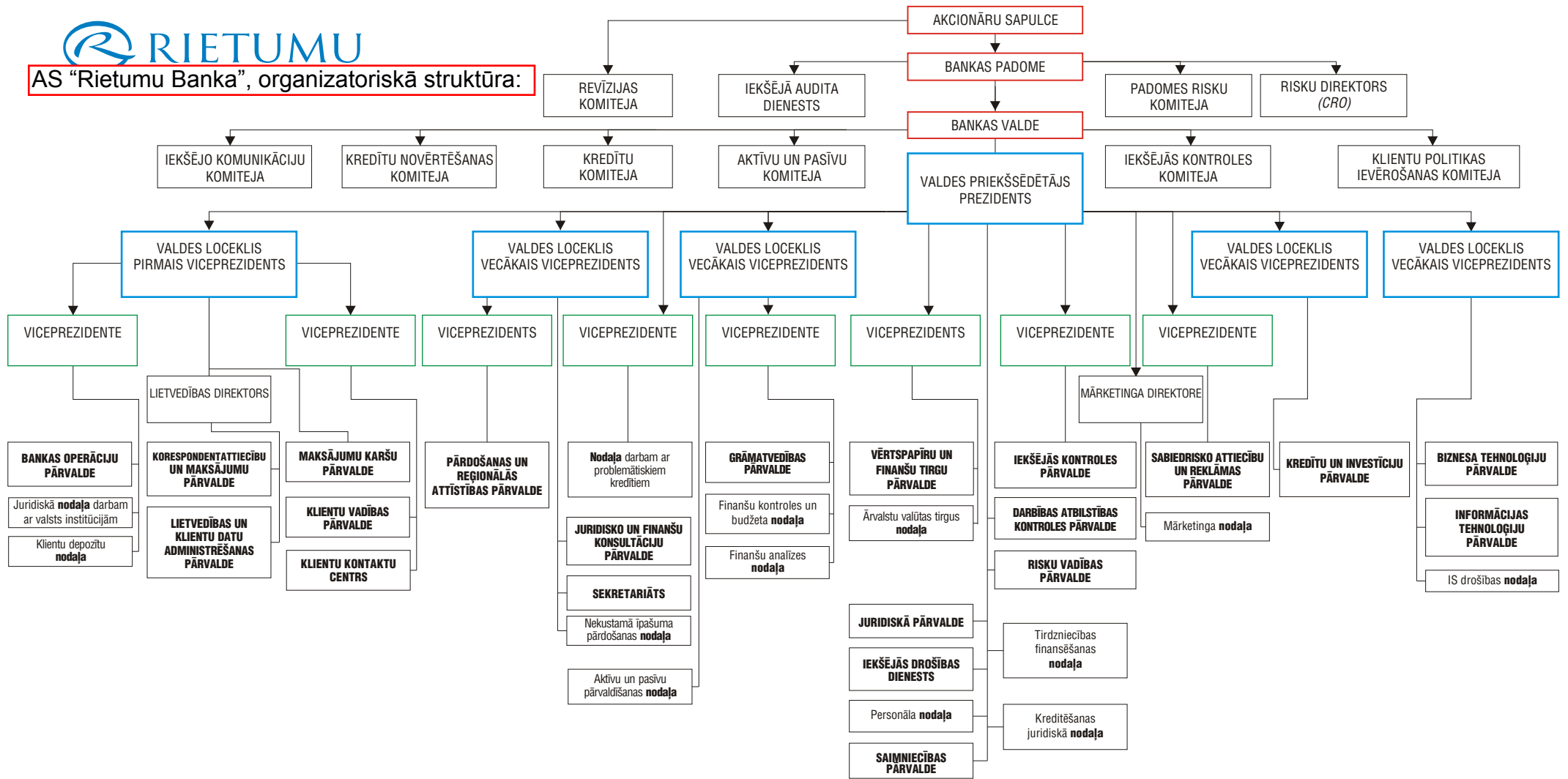
Banka un Koncerns tur aktīvus, kuri ir iegādāti uz Bankas un Koncerna vārda, bet klienta uzdevumā un par klienta līdzekļiem. Minētie aktīvi nav iekļauti šajos atsevišķajos un konsolidētajos finanšu pārskatos, izņemot trasta aktīvus.

Pārvaldības pasākumi

Banka organizatoriskā struktūra.

AS "Rietumu Banka", organizatoriskā struktūra:

Bankā ir pieņemta un tiek realizēta Padomes locekļu, Valdes locekļu, un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas politika. Banka novērtēšanu veic, ņemot vērā FKTK ieteikumus Nr. 166 „Ieteikumi valdes un padomes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanai”, FKTK noteikumus Nr. 233 „Iekšējās kontroles sistēmas izveides normatīvie noteikumi”, FKTK noteikumus Nr.112 „Licenču kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības darbības veikšanai izsniegšanas, atsevišķu kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību darbību reglamentējošo atļauju saņemšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas normatīvie noteikumi” un citu saistošo normatīvo aktu prasības.

Politikas mērķis un uzdevumi

Banka novērtē amatpersonu un to koleģiālā darba piemērotību ar mērķi:

- novērtēt Bankas amatpersonu piemērotību amatam;
- noteikt Bankas amatpersonu profesionālā snieguma trūkumus un sasniegumus katram atsevišķi, kā arī Bankas amatpersonām/koleģiālajām institūcijām kopumā;
- noteikt apmācību vai citu korektīvo pasākumu nepieciešamību Bankas amatpersonu/koleģiālo institūciju snieguma pilnveidošanai.

Amatpersonu piemērotības novērtēšanas galvenais uzdevums ir nodrošināt Bankas amatpersonu piemērotību amatam. Banka amatpersonas piemērotību novērtē saskaņā ar Bankas novērtēšanas kārtībā noteikto, izvērtējot piemērotību šādiem galvenajiem kritērijiem: reputācija, pieredze, pārvaldība.

Banka veic šādu amatpersonu novērtēšanu: Padomes locekļi, Valdes locekļi, viceprezidenti, risku direktors, lietvedības direktors, Iekšējā audita dienesta vadītājs, Darbības atbilstības kontroles pārvaldes vadītājs, Vērtspapīru un finanšu tirgu pārvaldes vadītājs un vadītāja vietnieks, Iekšējās kontroles pārvaldes vadītājs, Juridiskās pārvaldes vadītājs, Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs.

Amatpersonu sākotnējo novērtēšanu veic, izvirzot amatam jaunu Padomes vai Valdes locekli, kā arī pirms darba tiesisko attiecību nodibināšanas ar personu, kas Bankā pildīs pamatfunkcijas.

Sākotnējo novērtēšanu Bankā veic: Padome – Padomes un Valdes locekļu amata kandidātiem, Risku direktora kandidātiem un Iekšējā audita dienesta vadītāja kandidātiem; Valde – pārējo Bankas amatpersonu amata kandidātiem.

Attiecīgā koleģiālā institūcija koleģiāli atbilstoši normatīvo aktu prasībām pieņem lēmumu par attiecīgās amatpersonas iecelšanu/ievēlēšanu amatā: Akcionāru sapulce par Padomes locekļu kandidātiem; Padome par Valdes locekļu kandidātiem, risku direktora un Iekšējā audita dienesta vadītāja kandidātiem; Valde par pārējo amatpersonu kandidātiem.

Atkārtotā novērtēšana tiek veikta ne retāk kā reizi gadā vai ikreiz, kad:

- tas kļūst nepieciešams noteiktu apstākļu vai notikumu dēļ (piem., šaubas par amatpersonas profesionālajām spējām, pieredzi, reputāciju u. c., Bankai kļuvusi zināma informācija, kas varētu veicināt šādas šaubas u. tml.);
- amatpersona tiek pārvēlēta/atkārtoti iecelta savā amatā;
- mainās amatpersonas amata pienākumi vai šo pienākumu veikšanai nepieciešamās kompetences.

Ja, veicot atkārtoto amatpersonas novērtēšanu, tiek atklāts, ka Padomes/Valdes loceklis, risku direktors vai Iekšējā audita dienesta vadītājs nav piemērots amatam, Banka par to informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un īsteno atbilstošus pasākumus, lai savlaicīgi nodrošinātu attiecīgā Padomes/Valdes locekļa, risku direktora vai Iekšējā audita dienesta vadītāja piemērotību (veic apmācību u. c. korektīvos pasākumus) vai arī aizstāj šo personu ar citu, šim amatam piemērotu amatpersonu.

Padome un Valde ir atbildīga par amatpersonas novērtēšanas procesa regulāru īstenošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Risku pārvaldības mērķi un politikas

Risku vadībā Banka ietur stabilu un konservatīvu politiku, nepieļaujot pārmērīgus riskus nevienā no saviem darbības veidiem. Risku vadības politika ir izstrādāta ciešā saistībā ar Bankas attīstības stratēģisko plānu.

Bankas meitas uzņēmumu risku pārvaldīšana ir pilnībā integrēta Bankas risku pārvaldīšanas procesā, tādējādi nodrošinot vienotu pieeju un metožu izmantošanu Koncerna līmenī.

Bankas politika risku vadības jomā

Lai identificētu, analizētu un pārvaldītu Bankas riskus, ieviestu atbilstošus kontroles un riska limitus, kā arī lai nepārtraukti uzraudzītu esošo riska līmeni un uzstādīto limitu ievērošanu, Bankā ir izstrādāta un ieviesta Risku vadības politika. Risku vadības politika un citi iekšējie normatīvie akti risku vadības jomā tiek regulāri pārskatīti, tā, lai tās atspoguļotu produktu, pakalpojumu un tirgus izmaiņas, kā arī, lai piemērotu labāko praksi.

Lēmumu pieņemšanas struktūra

Bankas organizatoriskā struktūra ir veidota tā, lai identificētu un vadītu gan ārējos, gan iekšējos riska faktoros. Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālu risku attīstībai, kas norāda uz pilnu riska faktoru apjomu, un kalpo par pamatu, lai novērtētu esošās riska ierobežošanas un novēršanas procedūras. Papildus vispārpieņemtajai kredītu un tirgus risku analīzei **Risku vadības pārvalde** uzrauga finanšu un nefinanšu riskus, regulāri tiekoties ar struktūrvienību vadītājiem, lai uzzinātu attiecīgās jomas ekspertu viedokli.

Padome nodrošina Bankas koleģiālo institūciju darbības kontroli risku vadības jomā, novērtē Bankā veiktās risku vadības efektivitāti kopumā, apstiprina Bankas darbības politikas.

Padomes risku komiteja ir Bankas koleģiāla institūcija, kuras mērķis ir konsultēt Padomi saistībā ar Bankas risku stratēģiju (gan esošo, gan nākotnes) un palīdzēt uzraudzīt Bankas risku stratēģijas īstenošanu. Komitejas uzdevums ir nodrošināt Bankas risku stratēģijas īstenošanas uzraudzību un operatīvu Padomes informēšanu par iespējamu rīcību un pasākumiem, kas veicami, lai Banka atbilstu risku stratēģijā un risku pārvaldīšanas politikās noteiktajam.

Padomes risku komiteja ne retāk kā reizi ceturksnī novērtē Bankas darbības atbilstību risku stratēģijā un risku pārvaldīšanas politikās noteiktajam un pieņem lēmumu par nepieciešamajiem risku pārvaldīšanas mehānisma pilnveidošanas pasākumiem.

Risku direktors par riska vadības funkciju atbildīgais darbinieks Bankā, kas tieši sadarbojas ar Padomi. Lai nodrošinātu iespēju ietekmēt lēmumus par riskiem, ko uzņemas Banka, Risku direktoram ir veto tiesības uz šādiem Bankas koleģiālo institūciju lēmumiem, ja šie lēmumi skar risku vadību vai risku apmēru, ko uzņemas Banka: Valdes, Kredītu komitejas, Aktīvu un pasīvu komitejas.

Valde ir atbildīga par riska mazināšanas pasākumu uzraudzību un ieviešanu un par to, lai Banka un Koncerns darbotos saskaņā ar noteiktajiem riska parametriem. Valde ir atbildīga par Risku vadības politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmaiņšanu. Bankas Valdes locekļi atbild par Bankas un Koncerna riska vadības struktūras pārraudzību, par nozīmīgāko risku vadības pārraudzību un riska vadības politiku un procedūru pārbaudi, kā arī par būtiski lielu risku apstiprināšanu. Valde ir atbildīga par Risku vadības politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmaiņšanu.

Aktīvu un pasīvu komiteja nodrošina maksimāli efektīvu resursu pārvaldīšanu un šīm operācijām raksturīgo risku samazināšanu, proti: vispārējā kredītriska (t.sk. darījumu partneru kredītriska), valsts, procentu likmju, valūtas, tirgus riska, likviditātes riska, norēķinu un koncentrācijas riska samazināšanu. Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par tās pieņemtajiem

lēmumiem, kā arī par politiku un procedūru ievērošanas kontroli saskaņā ar Bankas apstiprināto Aktīvu un pasīvu komitejas nolikumu.

Kredītu komiteja nodrošina maksimālu kredītriska un citu veidu risku, kas raksturīgi kredītdarbībai, izvērtēšanu. Kredītu komiteja ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par kredītu izsniegšanu vai kredītu izsniegšanas atteikumu klientiem.

Iekšējā audita dienesta pamatuzdevums ir veikt iekšējās kontroles sistēmas, tai skaitā risku pārvaldīšanas, neatkarīgu uzraudzību, kā arī tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu, lai palīdzētu Padomei, Valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk pildīt savas funkcijas. Iekšējā audita dienests ziņo par nepietiekami identificētiem vai pārvaldītiem riskiem un iesniedz ieteikumus atklāto problēmu risināšanai, nodrošinot atzinumu un ieteikumu apspriešanu attiecīgajā vadības līmenī.

Risku vadības pārvaldes galvenais mērķis ir vadīt riskus, kas radušies Bankas darbības procesā. Risku vadības pārvalde ir atbildīga par:

- visu veidu risku, kas pastāv Bankas produktu un tehnoloģiju veidošanā un realizēšanā, atklāšanu;
- risku klasificēšanu un to iespējamo zaudējumu novērtēšanu;
- risku un to iespējamo zaudējumu segšanas, minimizēšanas un ierobežošanas veidu atrašanu;
- politiku un procedūru, kas samazina un ierobežo riskus Bankas un struktūrvienību darbībā, izstrādāšanu, ieviešanu un kontroli.

Ziņošanas kārtība

Risku vadības un lēmumu pieņemšanas procesos Bankas vadība balstās uz dažādiem pārskatiem:

- Gada pārskati: Bankas gada pārskats, Pārskats par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, Bankas attīstības stratēģiskais plāns, Atskaite par darbības faktisko rezultātu atbilstību vai neatbilstību plānam.
- Ceturkšņa pārskati: Kapitāla prasību kopsavilkuma pārskats, Iekšējo kapitāla pietiekamības prasību aprēķina pārskats, Pārskats par kapitāla pietiekamības stresa testēšanas rezultātiem, Procentu likmju riska termiņstruktūras pārskats, Ekonomiskās vērtības samazinājuma aprēķins, Pārskats par operacionālā riska koncentrācijas galvenajiem virzieniem, to rašanās iemesliem un pasākumiem, kas veikti, lai samazinātu iespējamus operacionālos zaudējumus, Pārskats par kredītu portfeļa stresa testēšanas rezultātiem, Ziņojums par risku vadības procesu, kapitāla pietiekamību un Bankas attīstības stratēģiskā plāna izpildi.
- Mēneša pārskati: Likviditātes rādītāja aprēķins, Aktīvu un pasīvu termiņstruktūras pārskats, Pārskats par kredītu portfeļa struktūru pēc nozarēm, Pārskats par kredītu portfeļa struktūru pēc nodrošinājuma, Pārskats par kredītu portfeļa stresa testēšanas rezultātiem, Pārskats par valsts risku.
- Nedēļas pārskati: Likviditātes riska termiņstruktūras pārskats, Procentu likmju riska termiņstruktūras pārskats, Likviditātes riska stresa testēšana, Pārskats par procentu likmju riska stresa testēšanas rezultātiem.
- Ikdienas operatīvie pārskati: Bankas operatīvā bilance, Pārskats par peļņu un zaudējumiem, Pārskats par limitu kontroli, Ikdienas pārskatu par Bankas naudas plūsmu valūtu griezumā, Bankas valūtas pozīcijas pārskats, Pārskats par Bankas naudas plūsmu, Pārskats par Bankas investīcijas vērtspapīros, Pārskats par obligāto rezervju aprēķinu.

Banka un Koncerns pastāvīgi vērtē un kontrolē riskus – gan katru atsevišķi pēc riska veida, gan veicot visaptverošo novērtējumu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā un veidojot kapitāla pietiekamības pārskatu, kas balstās uz Bankas/Koncerna riska profilu.

Pašu kapitāls

Bāzeles Banku uzraudzības komiteja ir izstrādājusi banku regulēšanas rekomendāciju trešo daļu (Basel III), kura pastiprina bankas kapitāla prasības un ievieš jaunas normatīvas prasības attiecībā uz likviditāti. Uz Basel III vienošanās pamata ir noformulēts galvenais mērķis – risku vadības kvalitātes uzlabošana banku nozarē.

Pirmā līmeņa pamatkapitāls ir paredzēts, lai uzturētu normālu Bankas funkcionēšanu un tas kalpo kā aizsargs pret zaudējumiem, kas varētu rasties no riskiem, ko ir uzņēmusies Banka. **Pirmā līmeņa** kapitālā ietilpst: emitētas parastās akcijas (kapitāla instrumenti, akciju emisijas uzcenojuma konti; nesadalītā peļņa; citi uzkrātie ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā; citas rezerves.

Pirmā līmeņa papildu kapitāla ietilpst: kapitāla instrumenti, akciju emisijas uzcenojuma konti, kas saistīti ar kapitāla instrumentiem.

Otrā līmeņa kapitāls ir paredzēts zaudējumu segšanai Bankas darbības pārtraukšanas gadījumā. Aprēķinot otrā līmeņa kapitālu tiek ņemti vērā: kapitāla instrumenti un subordinētie aizdevumi, akciju emisijas uzcenojuma konti, kas saistīti ar iepriekšminētajiem kapitāla instrumentiem; valūtas kursu starpība no ārvalstu valūtas pārvērtēšanas; vispārējās rezerves.

Bankas un Koncerna politika nosaka, ka ir nepieciešams uzturēt spēcīgu kapitāla bāzi, lai saglabātu investoru, kreditoru un tirgus uzticību un nodrošināt turpmāku uzņēmējdarbības attīstību. Banka un Koncerns atzīst kapitāla apmēra ietekmi uz akcionāru peļņu un to, ka ir nepieciešams saglabāt līdzsvaru starp lielāku peļņu un priekšrocībām, kuras sniedz stabils kapitāla apjoms. Bankas un Koncerna kapitāla pietiekamības prasības nosaka un to izpildi uzrauga Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Kā kapitālu Banka un Koncerns definē tos posteņus, kas tiesiskajā regulējumā definēti kā kapitāls. Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteiktajām kapitāla prasībām Bankām jāuztur kapitāla rādītāji atbilstoši riska svērtajiem aktīviem („likumā noteiktais pašu kapitāla rādītājs”) virs noteiktā minimālā līmeņa. 2015. gada 31. decembrī individuālais minimālais līmenis ir 15.6% (2014: 15.8%). 2015. gada 31. decembrī un 2014. gada 31. decembrī Banka un Koncerns ievēroja minēto obligāto kapitāla apjomu.

Tabulā ir atspoguļota Bankas un Koncerna kapitāla pozīcija 2015. gada 31. decembrī saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (KPR):

	2015 '000 EUR Koncerns	2015 '000 EUR Banka	2014 '000 EUR Koncerns	2014 '000 EUR Banka
Pirmā līmeņa kapitāls				
Pamatkapitāls	142,287	142,287	142,287	142,287
Akciju emisijas uzcenojums	6,843	6,843	6,843	6,843
Pārējās rezerves	41	23	104	23
Uzkrātie pārējie visaptverošie ienākumi	22,399	25,377	-	-
Vērtības korekcijas prudenciālas vērtēšanas prasību dēļ	(22,479)	(16,812)	(11,472)	(3,693)
Nekontrolējošā līdzdalība	7,055	-	3,877	-
Ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezerve	-	-	43	-
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	124,905	113,803	91,821	78,331
Pārskata gada peļņa	69,012	72,179	73,125	71,500
Nemateriālie ieguldījumi	(4,004)	(2,910)	(3,659)	(2,458)
Pirmā līmeņa pamata kapitāla papildu atskaitījumi atbilstīgi KPR 3. pantam	(18,295)	(15,905)	(8,116)	(5,731)
Deklarētās vai piedāvātās dividendes	(36,090)	(36,090)	(36,028)	(36,028)
Kopā pirmā līmeņa kapitāls	291,674	288,795	258,825	251,074

Otrā līmeņa kapitāls				
Apmaksāti kapitāla instrumenti (priekšrocību akcijas)	26,629	26,629	18,556	18,556
Akciju emisijas uzceļojums (priekšrocību akcijas)	45,700	45,700	27,039	27,039
Ilgtermiņa noguldījumi, kas atbilst likumā noteiktā kapitāla definīcijai	84,514	84,514	90,905	90,905
Otrā līmeņa kapitāla papildu atskaitījumi atbilstīgi KPR 3. pantam	(18,295)	(15,905)	(8,116)	(5,731)
Kopā otrā līmeņa kapitāls	138,548	140,938	128,384	130,769
Kopā kapitāls	430,222	429,733	387,209	381,843
Kopēja riska darījumu vērtība	2,241,227	2,211,793	2,042,586	2,018,763
Kopējais kapitāla rādītājs	19.20%	19.43%	18.96%	18.91%

Aprēķini ir veikti, balstoties uz prudenciālo konsolidācijas grupu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 19. panta prasībām.

Emitētie parāda vērtspapīri

Subordinēto parādzīmju un parasto parādzīmju termiņš tiek fiksēts emisijas brīdī. Subordinēto parādzīmju pirmstermiņa atmaksa ir iespējama vienīgi gadījumā, ja Banka pārtrauc darbību vai bankrotē, un pēc prioritātes tās ir augstākas par akcionāru prasījumiem. Parādzīmes ir kotētas Nasdaq OMX Rīgas fondu biržā ar šādiem termiņiem un uzskaites vērtībām:

ISIN	Valūta	Sākotnēji emitēto vērtspapīru skaits	Nominālā vērtība	Emisijas datums	Dzēšanas datums	Diskonta/kupona likme, %	Koncerns	Banka	Koncerns/Banka
							31/12/2015	31/12/2015	31/12/2014
Subordinētās parādzīmes									
LV0000800993	EUR	200	50,000	07.12.2012	07.09.2019	7.0	10,222	10,222	10,222
LV0000801009	USD	80	75,000	07.12.2012	07.09.2019	7.0	5,633	5,633	5,051
LV0000801025	USD	67	75,000	07.12.2012	14.09.2019	7.0	4,712	4,712	4,225
Subordinētās parādzīmes kopā							20,567	20,567	19,498
Parastās parādzīmes									
LV0000801918	USD	280	75,000	10.12.2015	10.12.2017	2.25	19,314	19,314	-
LV0000801900	EUR	200	50,000	10.12.2015	10.12.2017	2.00	10,012	10,012	-
LV0000801975	USD	100	75,000	22.12.2015	22.12.2017	2.25	5,891	6,892	-
Parastās parādzīmes kopā							35,217	36,218	-
Emitētie parāda vērtspapīri kopā (*000 EUR)							55,784	56,785	19,498

Pārskata gada laikā nav bijuši gadījumi, kad nav pildītas procentu maksājumu saistības vai pieļauti citi pārkāpumi attiecībā uz emitētajiem parāda vērtspapīriem.

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa apraksts

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa organizācijas politika nosaka šādus principus:

- kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesam jānodrošina, ka Bankas rīcībā ir tāds kapitāls, kas ar savu apmēru, elementiem un struktūru sedz visus būtiskos riskus, kas raksturīgi Bankas esošajai un plānotajai darbībai;

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas process sastāv no trīs elementiem:

- kapitāla apjoma noteikšana visu Bankas esošajai un plānotajai darbībai raksturīgo būtisko risku segšanai;
- kapitāla plānošana;
- kapitāla uzturēšana.

Kapitāla jēdziens un struktūra, kas tiek izmantoti Bankā, novērtējot kapitāla pietiekamību, atbilst definīcijām, kas ir noteiktas Regulā (ES) Nr. 575/2013.

Kapitāla pietiekamības plānošana Bankā ir Bankas attīstības stratēģiskā plāna izstrādes procesa elements. Plānotais kapitāla pietiekamības līmenis, kā arī jaunie uzdevumi, kas saistīti ar kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, ir atspoguļoti Bankas attīstības stratēģiskā plānā.

Banka vienmēr uztur kapitālu tādā līmenī, kas ir pietiekams visu ar Bankas esošo un plānoto darbību saistīto risku segšanai.

Kapitāla prasību aprēķināšana

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 prasībām kopējais kapitāla prasību aprēķins sevī ietver šādu riska veidu prasības:

- kredītriska
- tirgus riska
- operacionālā riska
- kredīta vērtības korekcijas (CVA) risks
- norēķinu risks (Settlement Risk)

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas rezultāti uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

Pēc kapitāla prasības kopā	176 943
Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs	13.05%
Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs	13.05%
Kapitāla pietiekamības rādītājs pēc kapitāla prasības	19.43%

Regula nosaka, ka kapitāla prasību pirmā līmeņa pamata kapitāla pietiekamības rādītājs nedrīkst būt mazāks par 4,5%. Regula nosaka, ka kapitāla prasību pirmā līmeņa kapitāla pietiekamības rādītājs nedrīkst būt mazāks par 6%. Tāpat Kredītiestāžu likums nosaka pirmā līmeņa pamata kapitāla saglabāšanas rezervi 2,5% apmērā (35.³ pants. (1) Kredītiestāde nodrošina, ka tās pirmā līmeņa pamata kapitāls ir pietiekams, lai segtu kapitāla saglabāšanas rezervi 2,5 procentu apmērā no kopējās riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar ES Regulas Nr. 575/2013 92. panta 3. punktu).

Banka ir noteikusi, ka Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs pēc kapitāla prasības nedrīkst būt mazāks par 12% un ne zemāks par FKTK individuāli noteikto paaugstināto kapitāla pietiekamības rādītāju. No 01.01.2015 līdz 01.10.2015 (15.8%) un no 01.10.2015. līdz 01.10.2016. (15.60%) Banka nosaka, ka, izejot no iekšējām kapitāla prasībām, kapitāla pietiekamības rādītājs nedrīkst būt mazāks par 10%.

Kredītrisks (tajā skaitā darījuma partnera kredītrisks).

Lai aprēķinātu kredītriska kapitāla prasības, Banka izmanto standartizēto pieeju atbilstoši Regulas Trešās daļas II sadaļas 2. nodaļai, ņemot vērā Bankas kredītu portfeļa stresa testēšanas rezultātus. Darījuma partnera kredītriska segšanai nepieciešamās kapitāla prasības Banka aprēķina, izmantojot tirgus vērtības metodi atbilstoši Regulas Trešās daļas II sadaļas 6. nodaļai.

Bankas kredītriska kapitāla prasības uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

SP riska darījumu kategorijas, neskaitot vērtspapīrošanas pozīcijas	155 394.39
Centrālās valdības vai centrālās Bankas	1 081.66
Daudzpusējās attīstības Bankas	200.88
Iestādes	17 405.98
Komersabiedrības	105 088.78
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	12 357.80
Posteņi, kas saistīti ar īpaši augstu risku	7 935.60
Segtās obligācijas	7.35

Kolektīvu ieguldījumu uzņēmumi ("KIU")	3 673.28
Kapitāla vērtspapīri	5 217.82
Citi posteņi	2 425.24

Lai noteiktu riska līmeni, Banka izmanto sekojošu starptautisko reitingu aģentūru sagatavotos kredītu reitingus: Standards & Poor's, Moodys Investor Services, Fitch Ratings.

Tirdzniecības portfeļa darījumu partnera kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanai Banka izmanto tirgus vērtības metodi.

Tirgus risks

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla prasības, Banka izmanto Regulas Trešās daļas IV sadaļā noteiktās metodes. Lai aprēķinātu parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasības, Banka izmanto termiņa metodi. Lai noteiktu tirgus riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, Banka ņem vērā tirdzniecības portfeļa stresa testēšanas rezultātus.

Bankas tirgus riska kapitāla prasības uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

Pozīcijas, ārvalstu valūtas un preču risku kapitāla prasību kopsumma saskaņā ar SP	385.27
Tirgojamie parāda instrumenti	95.28
Kapitāla instrumenti	40.23
Ārvalstu valūta	249.76

Operacionālais risks

Lai aprēķinātu operacionālā riska kapitāla prasības, Banka izmanto pamatrādītāja pieeju atbilstoši Regulas Trešās daļas III sadaļas 2. nodaļai, ņemot vērā operacionālā riska stresa testēšanas rezultātus.

Bankas operacionālā riska kapitāla prasības uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

Operacionālā riska kapitāla prasība	21 152.2
Pamatrādītāja pieeja	21 152.2

Kredīta vērtības korekcijas risks

Lai aprēķinātu kredīta vērtības korekcijas riska kapitāla prasības, Banka izmanto standartizēto pieeju atbilstoši Regulas Trešās daļas VI sadaļai.

Bankas kredīta vērtības korekcijas riska kapitāla prasības uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

Kopējā riska darījumu vērtība kredīta vērtības korekcijai	11.5
Standartizētā metode	11.5

Norēķinu risks

Lai aprēķinātu norēķinu riska kapitāla prasības, Banka izmanto standartizēto pieeju atbilstoši Regulas Trešās daļas VI sadaļai. Sakarā ar darbības rezultātiem uz 31.12.2015. Bankai nebija nepieciešams kapitāls norēķinu risku segšanai.

Kapitāla pietiekamības stresa testēšana

Pārskats par kapitāla pietiekamības stresa testēšanas rezultātiem tiek gatavots ne retāk kā reizi ceturksnī.

Kapitāla pietiekamības stresa testēšanas veikšanu Bankā regulē Bankas portfeļa, kredītu portfeļa, tirdzniecības portfeļa, operacionālā riska un kapitāla pietiekamības stresa testēšanas kārtība, kā pamatu stresa testēšanai izmantojot scenārija analīzes metodi.

Ja iestājas notikumi, kas varētu negatīvi ietekmēt kapitāla pietiekamību (strauja aktīvu palielināšanās, strauja kapitāla samazināšanās, strauja aktīvu kvalitātes samazināšanās), operatīvie pārskati par iekšējo kapitāla pietiekamības prasību ievērošanu tiek gatavoti biežāk, nekā tas noteikts.

Kapitāla pietiekamība pēc iekšējām prasībām

Iekšējo kapitāla prasību aprēķins sevī ietver kopējo kapitāla prasību aprēķinu, kā arī kapitāla prasību aprēķinu risku segšanai, kuriem Regulā (ES) Nr. 575/2013 nav noteiktas kapitāla prasības. Iekšējās kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kopējo kapitāla prasību vērtību un kapitāla prasību vērtību risku segšanai, kuriem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013, nav noteiktas kapitāla prasības.

Aprēķinot kapitāla prasības risku segšanai, kuriem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013, nav noteiktas kapitāla prasības, Banka aprēķina šādu riska veidu kapitāla pietiekamību: procentu likmju risks netirdzniecības portfelī, likviditātes risks, valsts risks, koncentrācijas risks, reputācijas risks, stratēģiskais un biznesa risks, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks un papildu tirgus risks. Banka nosaka kapitāla prasības arī pārējiem riskiem un nosaka kapitāla rezervi. Papildu kapitālu prasību aprēķins tiek veikts ne retāk kā reizi ceturksnī.

Kapitāla prasības risku segšanai, kuriem Regulā nav noteiktas kapitāla prasības, aprēķina, pamatojoties gan uz FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi” noteikto vienkāršoto metodi, gan Bankas iekšējām metodēm un procedūrām.

Procentu likmju risks

Lai aprēķinātu procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Likviditātes risks

Aprēķinot likviditātes riska kapitāla pietiekamību, Banka izmanto scenārija analīzes metodi, ņemot vērā pieņēmumu, ka, lai uzturētu saistību apjomu un struktūru esošajā līmenī, Bankai būs papildu izdevumi līdzekļu piesaistei, izmaksājot noguldītājiem lielāku procentu peļņu. Turklāt scenārijā tiek ņemts vērā, ka, mainoties situācijai tirgū, Bankai radīsies papildu iespējas gūt peļņu no izvietotajiem līdzekļiem. Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja. Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai likviditātes riska notikumu realizācijas gadījumā.

Valsts risks

Aprēķinot valsts riska kapitāla prasības, Banka novērtē kredītu koncentrāciju pa valstīm, kurās atrodas kļīlas un darbojas klienti.

Valsts riska segšanai nepieciešamās kapitāla prasības tiek noteiktas, piemērojot FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumu noteikto pieeju.

Lai aprēķinātu kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības tiek noteiktas, izmantojot FKTK noteikumu pieeju kredītportfeļa nozares koncentrācijas riska kapitāla prasībām.

Koncentrācijas risks

Koncentrācijas riska kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kredītportfeļa individuālās koncentrācijas riska, kredītportfeļa nozaru koncentrācijas riska, aizņēmēju ienākumu un kredītu

valūtu nesakritības koncentrācijas riska, kredītportfeļa nodrošinājuma koncentrācijas riska, prasību pret kredītiestādēm koncentrācijas riska un ieguldījumu vērtspapīros koncentrācijas riska kapitāla prasības.

Lai aprēķinātu koncentrācijas riska kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Reputācijas risks

Aprēķinot reputācijas riska kapitāla pietiekamību, Banka izmanto scenārija analīzes metodi.

Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja.

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai reputācijas riska notikumu realizācijas gadījumā.

Stratēģiskais un biznesa risks

Stratēģiskā un biznesa riska kapitāla pietiekamības aprēķinam Banka izmanto scenārija analīzes metodi. Sākotnējie dati scenārijam ir tā brīža gada Bankas attīstības stratēģiskā plāna stresa testēšanas scenārija dati. Kapitāla prasības nosaka kā Bankas nesāņemtās peļņas apmēru, īstenojoties apstiprinātajam scenārijam ceturkšņa ietvaros.

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai stratēģiskā un biznesa riska notikumu realizācijas gadījumā.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks (NILLTFR)

NILLTFR kapitāla prasību bāze tiek noteikta saskaņā ar FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumu minēto metodiku.

Papildu tirgus riska segšanai paredzēto kapitāla prasību aprēķina pamatā ir Bankas tirdzniecības portfeļa stresa testēšana.

Pārējie riski

Lai aprēķinātu pārējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Kapitāla rezerves noteikšana

Banka nosaka kapitāla rezerves saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Aprēķinot kapitāla rezervi Banka analizē izrietošo no stresa scenāriju realizācijas divu gadu laika periodā iespējamo zaudējumu ietekmi uz kapitāla prasībām un uz kapitāla pietiekamību, ņemot vērā tirgus un makroekonomiskās situācijas izmaiņas. Papildus, banka ņem vērā izrietošos rezultātus no vispārējo banku stresa testa, kurš, savukārt, atspoguļo atsevišķo risku stresa testēšanas rezultātus, kuri ir raksturīgi bankas darbībai.

Iekšējā kapitāla prasības uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

EUR'000

- kredītrisks	155 394
- tirgus risks	385
- operacionālais risks	21 152
kredīta vērtības korekcijas (CVA) risks	12
norēķinu risks (Settlement Risk)	-
- procentu likmju risks	8 374
- likviditātes risks	1 366
- koncentrācijas risks (iesk. valsts risks)	20 432
- reputācijas risks	757

- stratēģijas un biznesa risks	4 054
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks	578
- citi riski	8 847
- kapitāla rezerves	17 693
Papildus pēc iekšējām kapitāla prasībām	62 102
Pēc iekšējām kapitāla prasībām kopā	239 046
Kapitāla pietiekamības rādītājs pēc iekšējām kapitāla prasībām, %%	14.38%

Riski

Kredītriski

Kredītrisku grupā ietilpst: vispārējais kredītrisks (tajā skaitā darījuma partnera kredītrisks), valsts risks un norēķinu risks.

[Vispārējais kredītrisks \(tajā skaitā darījuma partnera kredītrisks\).](#)

Definīcija

Vispārējais kredītrisks (tajā skaitā darījuma partnera kredītrisks) rodas, veicot jebkuru Bankas operāciju, ja Bankai rodas prasības pret kādu personu vai organizāciju, kas nespēs vai atteiksies pildīt savas saistības.

Politika

Vispārējā kredītriska vadība Bankā tiek organizēta Risku vadības politikas un Kredītu politikas ietvaros. Lai noturētu vispārīgo kredītrisku zemāk par vispārnoteikto sliekšni, Banka ir pieņēmusi virkni mēru un noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni.

Vadība un mazināšana

Kredītrisku samazina, izmantojot ķīlu sistēmu, analizējot finanšu un nefinanšu informāciju par klientiem un kontrahentiem, nosakot klientiem, kontrahentiem, nozarēm, reģioniem un valstīm limitus, ieviešot un ievērojot politikas un procedūras, kas ierobežo kredītrisku, kā arī procedūras, kas kontrolē limitu, politiku un procedūru ievērošanu.

Veicot starp Banku darījumus, Banka izmanto bilances un ārpusbilances prasību savstarpējās ieskautes iespēju. Bankas līgums par starp Banku darījumiem, kas tiek parakstīts ar visiem kontrahentiem, pielikumā ietver nolikumu par Bankas bilances un ārpusbilances prasību savstarpējās ieskautes kārtību.

Bankas Kredītu politika nosaka sekojošus aktīvu veidus, kurus Banka pieņem kā nodrošinājumu:

- naudas noguldījumu tiesības;
- Banku, uzņēmumu un privātpersonu galvojumus;
- likvīdus vērtspapīrus;
- nekustamā īpašuma ķīlu (hipotēku);
- kustamā īpašuma un/vai prasījuma tiesību ķīlu, ja Bankai ir iespēja to kontrolēt.

Nodrošinājuma pašreizējo tirgus vērtību regulāri vērtē neatkarīgas novērtēšanas sabiedrības vai Bankas speciālisti un negatīvu tirgus cenu izmaiņu gadījumā aizņēmējam parasti tiek pieprasīts sniegt papildu nodrošinājumu.

Papildus atsevišķu klientu analīzei visu kredītportfeli kopā novērtē Riska vadības pārvalde, izvērtējot koncentrāciju un tirgus riskus. Banka uzrauga kredītriska koncentrāciju nozarēs/sectoros un pēc ģeogrāfiskā izvietojuma.

Banka ne retāk kā reizi mēnesī novērtē kredītu kvalitāti, klasificējot kredītus kā standarta, uzraugāmos, zemstandarta, šaubīgos un zaudētos.

Novērtējot kredītrisku, Banka un Koncerns iedala kredītus šādās kategorijās:

Koncerns	'000 EUR					
	2015. gada 31. decembris Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazinā- šanās	Uzkrājumi zaudējumiem no kredītpor- tfeļa grupu vērtības samazinā- šanās	2014. gada 31. decembris Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazinā- šanās	Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupū vērtības samazinā- šanās
Standarta	936,123	(2,240)	(817)	950,415	(4,422)	(920)
Uzraugāmie	156,186	(23,575)	(22)	66,326	(10,837)	(26)
Zemstandarta	38,571	(15,191)	(85)	53,568	(24,925)	(84)
Šaubīgie	52,641	(39,713)	(106)	42,462	(30,032)	(85)
Zaudētie	14,009	(12,566)	(1,443)	18,944	(17,809)	(1,131)
Kopā	1,197,530	(93,285)	(2,473)	1,131,715	(88,025)	(2,246)

Banka	'000 EUR			
	2015. gada 31. decembris Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazinā- šanās	2014. gada 31. decembris Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazinā- šanās
Standarta	984,643	(2,240)	997,673	(4,647)
Uzraugāmie	158,392	(23,815)	65,447	(10,776)
Zemstandarta	38,254	(15,192)	54,396	(25,372)
Šaubīgie	50,830	(39,083)	40,789	(29,521)
Zaudētie	11,318	(11,318)	16,497	(16,497)
Kopā	1,243,437	(91,648)	1,174,802	(86,813)

Uzkrājumi kredītu un debitoru parādu zaudējumiem

Uz kredītiem un debitoru parādiem, kuru vērtības samazinājums tiek novērtēts individuāli, attiecas atsevišķs komponents no kopējiem uzkrājumiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās, kas ir balstīts uz vadības labākajām aplēsēm attiecībā uz paredzamo saņemamo naudas plūsmu pašreizējo vērtību. Aplēšot šīs naudas plūsmas, vadība izdara spriedumus attiecībā uz katras darījumā iesaistītās puses finansiālo situāciju un saistību nodrošinājuma neto pārdošanas vērtību. Katrs aktīvs, kura vērtība ir samazinājusies, tiek novērtēts atsevišķi un Kredītu novērtēšanas komiteja apstiprina stratēģiju un naudas plūsmas aplēses, kas tiek uzskatītas par atgūstamām. Naudas plūsmas var tikt radītas, saņemot kredīta atmaksu, pārdodot ķīlu, izmantojot ķīlu vai līdzīgā veidā atkarībā no situācijas un kredītīguma nosacījumiem. Ķīlas aplēstās neto realizācijas vērtības pamatā ir Bankas un Koncerna speciālistu sagatavots patiesās vērtības novērtējums un ārēju vērtētāju ziņojumi, un šī vērtība tiek regulāri pārskatīta. Aplēstās

nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas, izmantojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi.

Kolektīvi vērtētie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās sedz nedrošos parādus kredītu portfeļos ar līdzīgām kredītriska pazīmēm, ja ir objektīvi pierādījumi, ka tie ietver kredītus, kuru vērtība ir samazinājusies, taču vērtību zaudējušos kredītus vēl nav iespējams identificēt. Novērtējot vajadzību pēc uzkrājumiem zaudējumiem no kredītportfeļa vērtības samazināšanās, vadība ņem vērā tādus faktoros kā kredīta kvalitāti, portfeļa izmēru, koncentrāciju un ekonomiskos faktoros. Lai varētu aplēst nepieciešamo uzkrājumu apjomu, tiek izdarīti pieņēmumi, lai noteiktu piemītošo zaudējumu apmēru modeļos un nepieciešamos ievades parametrus. Šie pieņēmumi tiek pamatoti uz iepriekšējo pieredzi un pašreizējiem ekonomiskajiem apstākļiem. Uzkrājumu precizitāte ir atkarīga no nākotnes naudas plūsmu aplēsēm uzkrājumiem konkrētām darījumu pusēm un modelētajiem pieņēmumiem un parametriem, kas tiek izmantoti, lai noteiktu kopējos uzkrājumus.

Izmaiņas uzkrājumos zaudējumiem no vērtības samazināšanās

Izmaiņas uzkrājumos zaudējumiem no vērtības samazināšanās 2015. un 2014. gada 31. decembrī ir šādas:

EUR'000	2015	2015	2014	2014
	'000 EUR Koncerns	'000 EUR Banka	'000 EUR Koncerns	'000 EUR Banka
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās				
Uzskaites vērtība 1. janvārī	90,271	86,813	81,343	80,435
Meitas sabiedrības kapitāla daļu pārdošana	-	-	(1,455)	-
Pārskata gadā izveidotie uzkrājumi:				
<i>Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās</i>	25,610	25,600	21,068	20,732
<i>Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās</i>	405	-	454	-
Uzkrājumu zaudējumiem no vērtības samazināšanās atcelšana				
<i>Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās</i>	(4,360)	(4,781)	(3,030)	(6,163)
<i>Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās</i>	(167)	-	-	-
Zaudējumi no ārvalstu valūtu kursa svārstībām	2,468	2,415	1,258	1,176
Norakstītās summas	(18,469)	(18,399)	(9,367)	(9,367)
Uzskaites vērtība 31. decembrī	95,758	91,648	90,271	86,813

Kredītportfeļa vecuma struktūra

Tai skaitā ar vērtības samazinājumu neto uzskaites vērtība ietver kredītu un debitoru parādu neto uzskaites vērtību, kurai izveidoti specifiski uzkrājumi.

Koncerns EUR'000	Kopā	Nav kavēti perioda beigās	Kavēti par šādiem termiņiem				Kavētu kredītu neto uzskaites vērtība
			Mazāk par 30 dienām	31-90 dianas	91-180 dianas	Ilgāk par 180 dienām	
2015. gada 31. decembrī							
Neto uzskaites vērtība	1,101,772	894,322	57,477	45,796	42,451	61,726	207,450
Tai skaitā ar vērtības samazinājumu	189,829	72,898	4,641	42,775	17,883	51,632	116,931
Ķīlas patiesā vērtība	1,541,860	1,274,016	96,094	31,308	46,183	94,259	267,844

2014. gada 31. decembrī

Neto uzskaites vērtība	1,041,444	872,717	73,931	46,005	38,779	10,012	168,727
Tai skaitā ar vērtības samazinājumu	140,775	62,772	27,796	13,094	29,719	7,398	78,003
Ķīlas patiesā vērtība	1,540,909	1,304,780	98,585	70,804	48,051	18,689	236,129

Banka EUR'000	Kopā	Nav kavēti perioda beigās	Kavēti par šādiem termiņiem				Kavētu kredītu neto uzskaites vērtība
			Mazāk par 30 dienām	31-90 dianas	91-180 dianas	Ilgāk par 180 dienām	
2015. gada 31. decembrī							
Neto uzskaites vērtība	1,151,789	947,014	56,164	44,617	42,309	61,685	204,775
Tai skaitā ar vērtības samazinājumu	190,971	75,157	4,618	41,795	17,810	51,591	115,814
Ķīlas patiesā vērtība	1,603,155	1,339,924	92,844	30,129	46,040	94,218	263,231

2014. gada 31. decembrī

Neto uzskaites vērtība	1,087,989	927,442	72,383	45,278	32,820	10,066	160,547
Tai skaitā ar vērtības samazinājumu	142,507	71,503	27,312	12,422	23,824	7,446	71,004
Ķīlas patiesā vērtība	1,624,152	1,397,912	98,069	69,720	39,762	18,689	226,240

Bankas maksimālais kredītrisks saistībā ar pārskata par finanšu stāvokli posteņiem tiek atspoguļots finanšu aktīvu uzskaites vērtībā. Aktīvu un saistību iespējamās savstarpējās ieskaite ietekme uz kredītriska mazināšanu nav būtiska.

Uzsākot kredīta ķīlas pārdošanu tā atgūšanai, Banka kredītu uzskaites vērtību pārklasificē uz pārdošanai turētiem ilgtermiņa aktīviem. Aktīvi, kas kalpo par ķīlu, ir novērtēti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Novērtējot aktīvu neto pārdošanas vērtību, vadība sagatavo vairākus vērtēšanas modeļus (piem., aizvietošanas izmaksu, diskontētās nākotnes naudas plūsmas modeli) un salīdzina tos ar tirgus datiem (piem., tirgū veikti līdzīgi darījumi, potenciālo pircēju piedāvājums).

Bankā ir noteikti limiti nodrošinājuma portfeļa struktūrai.

Banka uzrauga kredītriska koncentrāciju nozarēs/sectoros un pēc ģeogrāfiskā izvietojuma. Par kavētu riska darījumu Bankā tiek uzskatīti tādi darījumi, kuru atmaksas termiņš ir kavēts vairāk par 90 dienām.

Kredītportfeļa ģeogrāfiskais iedalījums

	2015. gada 31. decembris	2015. gada 31. decembris	2014. gada 31. decembris	2014. gada 31. decembris
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Latvija	239,637	293,898	240,921	292,858
OECD valstis	76,428	76,392	127,869	127,836
Ne-OECD valstis	785,707	781,499	672,654	667,295
	1,101,772	1,151,789	1,041,444	1,087,989

Kredītu analīze pēc ķīlas veida

Tabulā uzrādīta kredītportfeļa analīze, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, pa ķīlas veidiem 2015. gada 31. decembrī:

Koncerns EUR'000	2015. gada 31. decembris	% no kredītportfeļa	2014. gada 31. decembris	% no kredītportfeļa
Komerčiālās ēkas	379,316	34.42	357,650	34.34
Aktīvu komercķīla	360,226	32.70	349,176	33.53
Tirdzniecības vērtspapīri	92,337	8.38	55,712	5.35
Cita veida ķīla	90,182	8.19	117,641	10.79
Zemes hipotēka	74,690	6.78	75,567	7.26
Bez nodrošinājuma	40,252	3.65	34,130	3.28
Dzīvojamās platības hipotēka	35,478	3.22	36,781	3.53
Garantija	26,150	2.37	7,220	0.69
Noguldījums	2,068	0.19	6,368	0.61
Netirgojami vērtspapīri	1,073	0.10	1,199	0.12
Kopā	1,101,772	100.00	1,041,444	100.00

Banka EUR'000	2015. gada 31. decembris	% no kredītportfeļa	2014. gada 31. decembris	% no kredītportfeļa
Komerčiālās ēkas	413,042	35.86	399,238	36.70
Aktīvu komercķīla	380,701	33.05	358,130	32.92
Tirdzniecības vērtspapīri	92,336	8.02	55,712	5.12
Cita veida ķīla	81,649	7.09	103,480	9.51
Zemes hipotēka	74,690	6.48	75,567	6.94
Bez nodrošinājuma	44,602	3.87	41,813	3.84
Dzīvojamās platības hipotēka	35,478	3.08	39,263	3.61
Garantija	26,150	2.27	7,220	0.66
Noguldījums	2,068	0.18	6,367	0.59
Netirgojami vērtspapīri	1,073	0.10	1,199	0.11
Kopā	1,151,789	100.00	1,087,989	100.00

Iepriekšējā tabulā uzrādītās summas ir kredītu uzskaites vērtības nevis ķīlas patiesās vērtības.

Kreditportfeļa iedalījums pa nozarēm

	2015. gada	2015. gada	2014. gada	2014. gada
	31. decembrī	31. decembris	31. decembris	31. decembris
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Finanšu pakalpojumi	268,904	311,764	237,904	287,312
Nekustamā īpašuma apsaimniekošana	258,859	308,229	272,791	319,442
Transports un komunikācijas	200,111	203,292	164,110	166,747
Privātpersonas	99,907	98,941	84,564	83,553
Tirdzniecība	81,021	81,022	77,858	77,824
Ieguldījumi finanšu nomā	48,842	-	55,555	-
Būvniecība	41,028	41,028	37,462	38,462
Ražošana	16,879	17,523	31,751	31,693
Pārtikas rūpniecība	9,322	9,322	-	-
Tūrisms	6,414	6,414	11,767	11,760
Citi	70,485	74,254	67,682	71,196
	1,101,772	1,151,789	1,041,444	1,087,989

Riska darījumu iedalījums pēc atlikušā termiņa uz 31.12.2015. (EUR)

Pozīcijas nosaukums	Uz pieprasījumu	Ar atlikušo termiņu						nokavētie	ieķīlātie
		līdz 7 dienām	no 8 līdz 30	no 31 līdz 90 dienām	no 91 līdz 180 dienām	no 181 līdz 360 dienām	no 361 dienas		
Kase	4 618 369								
Prasības pret Latvijas Banku	877 197 333								
pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm									
pret Latvijas Republikas kredītiestādēm*	2 995 503								
pret ārvalstu centrālajām bankām									
pret dalībvalstu kredītiestādēm*	549 247 167	24 185 267							1 997 795
pret citu valstu kredītiestādēm*	245 630 212		433 847						1 278 727
Kredīti nebankām	166 645 737	1 613 538	28 981 701	90 048 207	38 396 985	174 717 776	633 329 430	75 450 073	30 236 903
Latvijas Republikas valdības parāda vērtspapīri							1 837 104		
dalībvalstu centrālo valdību parāda vērtspapīri									
citu valstu centrālo valdību parāda vērtspapīri	188 307 481						13 153 268		
pārējo emitentu parāda vērtspapīri	267 577 385						202 910 505	217 500	
Akcijas	369 715						241 062		
pārējie vērtspapīri	68 286						45 916 062		
Līdzdalība citu sabiedrību pamatkapitālā							28 882 037		
Atvasinātie finanšu instrumenti	313 087		26 600	134 146	8 515	531 164			
Pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi							11 060 107		
Pašas akcijas									
Nauda ceļā	14 950 050								
Uzkrātie ienākumi	891 257	252 987	787 056	94 858	2 254 161	1 546 285	2 662 825	935 341	
Pārējie aktīvi	4 708 381		1 174 279	2 771 180	4 084	2 353	24 126 887		
Ārpusbilances prasības									

* Izņemot prasības pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu kapitāla pietiekamību kredītriska segšanai, Banka izmanto standartizēto pieeju.

Kontrole un atbildība

Kredītu projektu vadītāja pienākums ir savlaicīgi iesniegt kredīta projektu izskatīšanai Kredītu komitejā, kura nodrošina maksimālu kredītriska un citu veidu riski, kas raksturīgi kredītdarbībai, izvērtēšanu. Kredītu komiteja ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par kredītu izsniegšanu vai kredītu izsniegšanas atteikumu klientiem.

Kredītu un investīciju pārvaldes projektu vadītāji un analītiķi ir atbildīgi par atzinumā ietvertās informācijas ticamību, un viņiem jāinformē Kredītu komiteja par visiem ar šo projektu saistītajiem riskiem.

Par izsniegto kredītu uzraudzību ir atbildīga Kredītu un investīciju pārvalde. Izsniegto kredītu uzraudzību Kredītu un investīciju pārvalde veic sadarbībā ar Risku vadības pārvaldi.

Kredītu un investīciju pārvalde un/vai Valde gatavo pārskatus un citus informatīvus materiālus Bankas akcionāru sapulcei un Padomei.

Par Kredītu politikas noteikumu izpildi atbild Valde, Kredītu komiteja, kā arī Kredītu un investīciju pārvaldes vadītājs un visi Kredītu un investīciju pārvaldes darbinieki savu pilnvaru ietvaros.

Banka veic kredītu portfeļa stresa testēšanu:

- pēc nozarēm un nodrošinājuma katru mēnesi (stresa testēšana 3 mēnešu laika griezumā) un katru ceturksni (stresa testēšana 2 gadu laika griezumā), balstoties uz attiecīgi Pārskata par kredītu portfeļa struktūru pēc nozarēm un Pārskata par kredītu portfeļa struktūru pēc nodrošinājuma datiem.
- ar iespējamu makroekonomiskās konjunktūras pasliktināšanos saistītu katru ceturksni 1 gada un 2 gadu griezumā.
- nerezidentu kredītu portfeļa stresa testēšanu pret valūtu devalvācijas iespējamību RVP Kredītu analīzes nodaļas darbinieks veic 1 reizi pusgadā.

Valsts risks

Definīcija

Valsts risks rodas pie nosacījuma, ja otra puse nav Latvijas Republikas rezidents. Šajā gadījumā otra puses saistību izpildīšanu var ietekmēt tādi faktori kā ekonomiskā, politiskā un sociālā situācija valstī, kurā otra puse ir rezidents. Turklāt nespēja pildīt savas saistības otrai pusei var rasties, mainoties normatīvajiem aktiem finanšu jomā otrās puses valstī.

Politika

Valsts riska vadība Bankā tiek realizēta saskaņā ar Valsts riska vadības politiku. Politika ir izstrādāta, lai vadītu un samazinātu risku, kas rodas, izvietojot Bankas aktīvus un ārpusbilances saistības ārvalstīs, kā arī nodrošinātu Bankas aktīvu augstu kvalitāti un ienākumus no aktīviem, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvos aktus, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas regulējošās prasības.

Valsts riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai efektīvi pārvaldītu un mazinātu valsts risku, Banka izpilda sekojošus uzdevumus:

- definē valsts risku un risku darījumus;
- nosaka valsts risku ierobežojošos limitus;
- nosaka šo limitu ievērošanas kontroles mehānismus;
- aprēķinot iekšējās kapitāla prasības, rezervē kapitālu koncentrācijas riska segšanai.

Risku darījumu kopsummu ar konkrēto valsti aprēķina, summējot visus riska darījumus ar šīs valsts rezidenti.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības tiek noteiktas, izmantojot FKTK noteikumu pieeju kredītportfeļa nozares koncentrācijas riska kapitāla prasībām.

Kontrole un atbildība

Valsts riska operatīvo kontroli veic Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas vadītājs, Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs, Kredītu un investīciju pārvaldes vadītājs un Korespondentattiecību un maksājumu pārvaldes vadītājs.

Attiecīgās struktūrvienības darbinieki veic kontroli pirms katra valsts riska lielumu ietekmējoša finanšu darījuma veikšanas, pārbaudot noteikto limitu ievērošanu ar paaugstinātā riska valstīm valsts ietvaros un kopumā.

Risku vadības pārvaldes vadītājs un darbinieki atbild par valsts riska limitu un Valsts riska vadības politikas noteikumu ievērošanas vispārīgo kontroli, kā arī par Bankas vadības informēšanu par politikas ievērošanu vai neievērošanu.

Norēķinu risks

Definīcija

Norēķinu risks rodas tādos Bankas darbības veidos, kad norēķini tiek veikti ar laika pārtraukumu. Ja Banka pirmā izpilda savas saistības kādā darījumā, rodas risks, ka darījums netiks pabeigts, jo otra puse var neizpildīt savas saistības.

Politika

Norēķinu risks Bankā tiek pārvaldīts vispārējās Risku vadības politikas ietvaros.

Norēķinu riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Norēķinu riska mazināšanas nolūkos Bankā tiek izmantoti sekojoši riska vadības instrumenti:

- finansiāla un nefinansiāla partneru analīze, ar sekojošu limitu uzstādīšanu;
- DVP norēķinu metodes izmantošana;
- maksājumu veikšana pēc aktīva saņemšanas fakta.

Kapitāla prasības

Kapitāla prasības norēķinu riska segšanai Banka veic kredītriska ietvaros.

Kontrole un atbildība

Atbildību par norēķinu riska minimizējošu instrumentu izmantošanas kontroli uzņemas Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa.

Atbildību par norēķinu risku minimizējošu līdzekļu izmantošanu uzņemas Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas un Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas, Vērtspapīru un finanšu tirgu pārvaldes, Kredītu un Investīciju pārvaldes vadītāji.

Procentu likmju risks

Definīcija

Procentu likmju risks ir saistīts ar iespējamām nelabvēlīgām procentu likmju izmaiņām finanšu instrumentu tirgos, kas var izraisīt ievērojamu peļņas samazināšanos vai pat pilnīgu peļņas zudumu Bankas darbības virzienos, kas saistīti ar aktīvu un pasīvu pārvaldīšanu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju maiņu (pirmām kārtām, kredītu un termiņnoguldījumu darbība). Risks rodas, nesaskaņojot līdzekļu piesaistīšanas un izvietojšanas termiņus, kā arī, ja pastāv ievērojama starpība starp aktīvu un pasīvu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju izmaiņām, summām Bankas bilanci.

Politika

Lai pārvaldītu procentu likmju risku, Bankā tika izstrādāta Procentu likmju riska pārvaldīšanas politika. Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas galvenais mērķis ir noteikt un īstenot pasākumu kompleksu, kam līdz minimumam jāsamazina procentu likmju izmaiņu iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz Bankas ienākumiem un tās ekonomisko vērtību.

Banka procentu likmju riskam ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Bankas procentu likmju riska pārvaldīšanas galvenās funkcijas ir:

- pastāvīga riska novērtēšana gan tirdzniecības un Bankas portfelim atsevišķi, gan abiem kopā, konsolidēti un katrā valūtā, kurās Banka ir veikusi būtisku darījumu apjomu;
- optimālās attiecības saglabāšana starp procentu aktīviem un pasīviem;
- procentu likmju savlaicīgas pārskatīšanas nodrošināšana;
- dažādu finanšu instrumentu izmantošanas iespēju nodrošināšana, lai mazinātu riska notikumu negatīvo ietekmi uz bakas ienākumiem un tās ekonomisko vērtību.

Pie galvenajiem procentu likmju riska rašanās avotiem Banka pieskaita:

- cenu izmaiņu risks – zaudējumu rašanās iespējamība procentu likmju izmaiņu dēļ, pastāvot dažādiem termiņiem līdz aktīvu, pasīvu un ārpusbilances pozīciju procentu likmju pārskatīšanai;
- ienesīguma līknes risks – iespēja ciest zaudējumus negaidītu izmaiņu ienesīguma līknes slīpumā un aprisēs dēļ;
- bāzes risks – zaudējumu rašanās iespējamība procentu likmju izmaiņu dēļ finanšu instrumentiem ar dažādām bāzes likmēm;
- izvēles risks – iespēja ciest zaudējumus, ja finanšu instruments tieši (iespējas līgumi) vai netieši (kredīti ar pirmstermiņa atmaksas iespēju, noguldījumi uz pieprasījumu u.tml.) paredz Bankas klientam izvēles iespēju.

Vadība un mazināšana

Banka nosaka un kontrolē maksimālo starpību limitus procentu aktīvu un pasīvu apjomiem pēc termiņstrukturām konsolidēti un pamatvalūtās.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa veic procentu likmju riska vadību.

Risku vadības pārvalde novērtē riska līmeni, kā arī koordinē un kontrolē procentu likmju riska pārvaldīšanas procesu.

Procentu likmju riska novērtēšanai Banka izmanto šādas kvantitatīvas risku novērtēšanas metodes:

- starpības analīze (GAP);
- modificēts ilgums (ekonomiskās vērtības izmaiņas atbilstoši procentu likmju izmaiņu scenārijam);
- stresa testēšana (ietekme uz Bankas ienākumiem atbilstoši procentu likmju izmaiņu scenārijam).

Bankas portfeļa stresa testēšana tiek veikta Bankā katru nedēļu, analizējot jūtīgumu uz procentu likmju izmaiņām, balstoties uz Konsolidēto neatbilstību pakāpienu pārskata datiem.

Kapitāla prasības

Aprēķinot procentu likmju riska netirdzniecības portfeli segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Kontrole un atbildība

Padome uzrauga Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas izpildi.

Valde ir atbildīga par Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un nodošanu apstiprināšanai Padomei, tās pārskatīšanu un izmaiņu veikšanu atbilstoši tirgus izmaiņām.

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresu testēšanas rezultātiem noteikšanu, kā arī stresa testēšanas metožu un scenāriju apstiprināšanu. Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa ir arī atbildīga par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresa testēšanas rezultātiem ievērošanu.

Risku vadības pārvalde ir atbildīga par stresa testēšanas metožu un scenāriju projektu izstrādi, kā arī par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresa testēšanas rezultātiem ievērošanas kontroli.

Ekonomiskās vērtības samazinājuma aprēķins uz 31.12.2015. (tūkst. EUR)

Valūta	Procentu likmju riska pozīcijas svērtā vērtība
EUR	-4 940.81
USD	13 564.86
pārējās	-249.66
Netirdzniecības portfeļa procentu likmju riska svērtā vērtība (kopā)	8 374.39
Pašu kapitāls	429 733.00
Netirdzniecības portfeļa procentu likmju riska pozīcijas absolūtās svērtās vērtības attiecība pret pašu kapitālu, %	1.95

Procentu likmju izmaiņu termiņstruktūras analīze, balstoties uz termiņu, kas atlicis kopš bilances datuma līdz līgumā noteiktajam procentu likmes maiņas termiņam **Koncerna finanšu aktīviem un finanšu saistībām 2015. gada 31. decembrī**, pamatojoties uz agrāko no līgumā noteikto procentu likmju izmaiņu vai dzēšanas termiņu:

	Mazāk par 1 mēnesi '000 EUR	1 līdz 3 mēneši '000 EUR	3 mēneši līdz 1 gadam '000 EUR	1 līdz 5 gadi '000 EUR	Ilgāk nekā 5 gadi '000 EUR	Procentus nenesoši '000 EUR	Kopā '000 EUR
Finanšu aktīvi							
Kase un prasības pret Latvijas Banku	-	-	-	-	-	881,868	881,868
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	292	5,620	8,995	1,532	16,439
Prasības pret kredītiestādēm	590,277	-	-	-	-	250,933	841,210
Kredīti un debitoru parādi	168,738	362,397	88,742	177,845	1,027	303,023	1,101,772
Atpakaļatpirkšanas darījumi (reverse repo)	88,554	-	-	-	-	12	88,566
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	185,404	1,594	48,761	201,317	18,809	28,179	484,064
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	1,172	1,641	2,023	205,273	10,401	-	220,510
Finanšu aktīvi kopā	1,034,145	365,632	139,818	590,055	39,232	1,465,547	3,634,429
Finanšu saistības							
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-	-	19	19
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	-	-	-	50,390	50,390
Noguldījumi	21,590	32,020	98,069	188,725	34,017	2,829,571	3,203,992
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	55,784	-	-	55,784
Finanšu saistības kopā	21,590	32,020	98,069	244,509	34,017	2,879,980	3,310,185
Neto pozīcija							
2015. gada 31. decembrī	1,012,555	333,612	41,749	345,546	5,215	(1,414,433)	
Neto pozīcija 2014. gada 31. decembrī	369,735	469,232	(49,085)	(30,142)	38,086	(584,168)	

Procentu likmju izmaiņu termiņstruktūras analīze, balstoties uz termiņu, kas atlicis kopš bilances datuma līdz līgumā noteiktajam [procentu likmes maiņas termiņam Bankas finanšu aktīviem un finanšu saistībām 2015. gada 31. decembrī](#), pamatojoties uz agrāko no līgumā noteikto procentu likmju izmaiņu vai dzēšanas termiņu:

	Mazāk par 1 mēnesi '000 EUR	1 līdz 3 mēneši '000 EUR	3 mēneši līdz 1 gadam '000 EUR	1 līdz 5 gadi '000 EUR	Ilgāk nekā 5 gadi '000 EUR	Procentus nenošņi '000 EUR	Kopā '000 EUR
Finanšu aktīvi							
Kase un prasības pret Latvijas Banku	-	-	-	-	-	881,816	881,816
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-	-	1,166	1,166
Prasības pret kredītiestādēm	590,277	-	-	-	-	250,526	840,803
Kredīti un debitoru parādi	180,482	419,857	82,176	165,508	1,016	302,750	1,151,789
Atpakaļatpirkšanas darījumi (reverse repo)	88,554	-	-	-	-	12	88,566
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	185,404	1,594	48,761	201,317	18,809	73,904	529,789
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	801	893	533	205,273	10,401	-	217,901
Finanšu aktīvi kopā	1,045,518	422,344	131,470	572,098	30,226	1,510,174	3,711,830
Finanšu saistības							
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-	-	19	19
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	-	-	-	49,710	49,710
Noguldījumi	21,590	32,013	97,065	188,253	34,004	2,858,633	3,231,558
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	56,785	-	-	56,785
Finanšu saistības kopā	21,590	32,013	97,065	245,038	34,004	2,908,362	3,338,072
Neto pozīcija							
2015. gada							
31. decembrī	1,023,928	390,331	34,405	327,060	(3,778)	(1,398,188)	
Neto pozīcija							
2014. gada							
31. decembrī	366,656	465,775	(45,380)	22,038	38,138	(576,472)	

Pārskata gada neto peļņas jūtība pret izmaiņām tirgus procentu likmēs, kas ietekmē procentu ienākumus par finanšu instrumentiem ar mainīgo procentu likmi un patiesajā vērtībā novērtēto finanšu instrumentu ar fiksētu procentu likmi patieso vērtību, balstoties uz scenāriju gadījumam, kad ienesīgums simetriski pieaug vai samazinās par 100 bāzes punktiem, pieņemot, ka visi pārējie mainīgi saglabājas, ir šāds:

Koncerns '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
Paralēls pieaugums par 100 bāzes punktiem	5,082	-	7,622	-
Paralēls samazinājums par 100 bāzes punktiem	(5,082)	-	(7,622)	-

Banka '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
Paralēls pieaugums par 100 bāzes punktiem	5,746	-	8,112	-
Paralēls samazinājums par 100 bāzes punktiem	(5,746)	-	(8,112)	-

Likviditātes risks

Definīcija

Likviditātes risks rodas situācijās, kad Banka nav spējīga izpildīt savas saistības pret klientiem, sakarā ar augsti likvīdu aktīvu (līdzekļi kasē, atlikumi korespondentu kontos) trūkumu vai situācijās, kad visu Bankas prasību summa kādā datumā ir ievērojami mazāka par Bankas saistību summu tajā pašā datumā.

Bankas darbībai raksturīgi divu veidu likviditātes riski:

- **finansējuma likviditātes risks** – risks, ka Banka nespēs nodrošināt tās pašreizējo un nākotnes naudas plūsmu un nodrošinājumu līdzekļu aizņemšanās vajadzībām tā, lai netiktu apdraudēta Bankas ikdienas darbība vai Bankas kopējais finansiālais stāvoklis;
- **tirgus likviditātes risks** – risks, ka Banka nevarēs pārdot tās finanšu aktīvus vēlamajā termiņā bez būtiskiem zaudējumiem tirgus sabrukuma vai nepietiekama tirgus dziļuma (*market depth*) dēļ.

Politika

Lai samazinātu likviditātes risku, Banka ir izstrādājusi un ieviesusi Likviditātes pārvaldīšanas politiku, kuras pamatmērķis ir noteikt un realizēt pasākumu kopumu, kā nodrošināties pret risku, kad Banka nav spējīga savlaicīgi un par sapratīgām izmaksām pildīt savas saistības. Bankas Likviditātes pārvaldīšanas politika izstrādāta atbilstoši Bankas attīstības stratēģiskajam plānam. Bankas likviditātes pārvaldīšanas pamatfunkcijas ir:

- uzturēt optimālas attiecības starp Bankas likviditātes līmeni un Bankas izmaksām. Bankas ienesīgumam jābūt pēc iespējas lielākam, tomēr pārmērīgs likviditātes līmenis rada papildu izmaksas. Līdz ar to attiecība starp likviditāti un izmaksām jānosaka tā, lai nekaitētu Bankas maksātspējai;
- nodrošināt Bankas biznesa interešu sfēras ar pietiekamu kredītu un investīciju resursu apjomu;
- nodrošināt drošus un pa termiņiem diversificētus naudas līdzekļu aizņēmumu avotus starpbanku tirgos;
- nodrošināt ātru Bankas aktīvu pārstrukturizācijas iespēju;

- panākt, ka zaudējumi no Bankas aktīvu pārdošanas ir saprātīgā līmenī, ja rodas tāda nepieciešamība.

Likviditātes riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Banka regulāri novērtē un plāno bilances termiņstruktūru, kā arī ienākošās un izejošās naudas plūsmas, tajā skaitā ikdienā.

Banka nosaka un ievēro šādus iekšējos limitus:

- kopējai neto likviditātes pozīcijai;
- neto likviditātes pozīcijai euro;
- neto likviditātes pozīcijai citās valūtās, kurās Banka veic būtisku daudzumu darījumu.
- naudas pozīcijas rādītājam = (kase + korespondentkonti)/kopējie aktīvi;
- augsti likvidi aktīvu rādītājam = (kase + korespondentkonti + izvietotie starpbanku kredīti (termiņš līdz nedēļai) + augsti likvidie vērtspapīri)/kopējie aktīvi;
- tūlītējas likviditātes koeficientam = (kase + korespondentkonti)/saistības uz pieprasījuma;
- „karstās naudas” īpatsvaram = (starpbanku kredīti + tirdzniecības portfelis)/naudas tirgus saistības.

Banka, ja nepieciešams, var noteikt arī citus ar likviditātes pārvaldīšanu un likviditātes risku saistītus limitus.

Banka regulāri analizē un kontrolē virkni likviditātes rādītāju ar mērķi savlaicīgi konstatēt negatīvas tendences savā maksātspējā.

Banka analizē iespējamās attīstības scenārijus notikumiem, kas var būtiski ietekmēt tās likviditātes līmeni.

Banka pietiekamā apjomā uztur likvidos aktīvus saistību izpildei. Banka ir noteikusi, ka Bankas likviditātes rādītājs nedrīkst būt mazāks par 60% (FKTK noteiktais minimālais likviditātes rādītājs – 60%).

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla pietiekamības aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai likviditātes riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Valde ir atbildīga par Likviditātes pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Padomē, par politikas pārskatīšanu un grozījumiem atbilstoši izmaiņām tirgū.

Valde un Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīgi par Likviditātes pārvaldīšanas politikas ievērošanu.

Padome ir atbildīga par Likviditātes pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un apstiprināšanu, Bankas koleģiālo institūciju darbības kontroles nodrošināšanu likviditātes pārvaldīšanas jomā, Bankā veiktās likviditātes pārvaldīšanas efektivitātes novērtēšanu kopumā un lēmuma pieņemšanu par turpmāku rīcību situācijā, kad viena klienta (saistītu klientu grupas) piesaistītā noguldījuma limita pārsniegšana ilgst ilgāk nekā divas nedēļas.

Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa ir atbildīga par noteikto limitu ievērošanas kontroli likviditātes riska vadības jomā.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa ir atbildīga par noteikto limitu likviditātes riska vadības jomā izpildi, kā arī par Bankas likviditātes pārvaldīšanu ikdienā.

Valūtas risks

Definīcija

Valūtas risks rodas, ja pastāv nesaskaņotība bilances un ārpus bilances prasību un saistību summās ārzemju valūtās.

Politika

Valūtas riska vadīšanas galvenos principus Banka nosaka Risku vadības politikā un Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas politikā.

Attiecībā uz ārvalstu valūtu atklāto pozīciju Banka ievēro konservatīvu politiku. Bankas politika nosaka ievērot Kredītiestāžu likumā noteiktos ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas ierobežojumus un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas apstiprinātos pozīciju aprēķināšanas noteikumus.

Valūtas riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Valūtas risks Bankā tiek samazināts, nosakot un kontrolējot atklātās pozīcijas limitu ievērošanu katrā valūtā, zaudējumu limitu ievērošanu pēc atklātās pozīcijas, kā arī izmantojot dažādus finanšu instrumentus atklātās valūtas pozīcijas nodrošināšanai, ja kādu iemeslu dēļ tā nevar tikt slēgta.

Bankā ir noteikti limiti atvērto valūtas pozīciju apjomiem un pozīciju stop loss limiti, kas tiek pastāvīgi kontrolēti un par kuru ievērošanu tiek sagatavota ikdienas atskaite.

Bankai un Koncernam pieder vairākās ārvalstu valūtās nominēti aktīvi un saistības. Ārvalstu valūtas risks rodas, kad faktiskie vai paredzamie aktīvi ārvalstu valūtā ir vai nu lielāki vai mazāki nekā faktiskās vai paredzamās saistības tajā pašā valūtā.

Bankas un Koncerna pārskata perioda neto peļņas un pārējo visaptverošo ienākumu jutība pret izmaiņām ārvalstu valūtas maiņas kursos, pamatojoties uz 2014. un 2015. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un scenārijs 5% izmaiņām USD uz EUR maiņas kursos, pārējiem mainīgajiem saglabājoties, ir šāds:

Koncerns '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% USD vērtības pieaugums pret EUR	(1,106)	10	(350)	12
5% USD vērtības samazinājums pret EUR	1,106	(10)	350	(12)
Banka '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% USD vērtības pieaugums pret EUR	(219)	693	(1,153)	633
5% USD vērtības samazinājums pret EUR	219	(693)	1,153	(633)

Kapitāla prasības

Kapitāla prasība ārvalstu valūtas riska segšanai tiek aprēķināta kredītriska ietvaros.

Kontrole un atbildība

Par ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas vadību ir atbildīgs Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas vadītājs, par pozīcijas kontroli ir atbildīgs Risku pārvaldes vadītājs.

Banka nodrošina ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas ikdienas kontroli saskaņā ar aktuālās informācijas datiem.

Tirgus risks

Definīcija

Tirgus risks veidojas, ja aktīvu un ārpus bilances prasību sastāvā ir instrumenti, kas ir atkarīgi no tirgus cenas svārstībām (akcijas, nekustamais īpašums utt.).

Politika

Tirgus riska vadīšanu Bankā nosaka Risku vadības politika un Tirdzniecības portfeļa politika. Tirgus riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Par tirgus riska vadības kontroli ir atbildīga Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa un Aktīvu un pasīvu komiteja. Aktīvu un pasīvu komiteja nosaka tirgus riska limitus, pamatojoties uz Riska vadības pārvaldes Finanšu risku pārvaldes grupas ieteikumiem. Par īslaicīgiem ierobežojumu pārsniegumiem jāziņo Riska vadības pārvaldes vadītājam un jāsaņem viņa apstiprinājums, kā arī jāinformē Valde.

Valde apstiprina tirgus riska limitus (risku ierobežojumus).

Tirgus risks Bankā tiek samazināts, nosakot un kontrolējot instrumentus, kas atkarīgi no tirgus cenas svārstībām, pozīcijas apjoma limitus, kā arī šādu pozīciju zaudējumu limitus.

Lai samazinātu spekulācijas risku, Aktīvu un pasīvu komiteja nosaka limitus, kuri ierobežo iespējamo dīleru atklāto pozīciju, maksimālo zaudējumu summu, izmantojamos finanšu instrumentus, kā arī investīciju summu vienā instrumentā.

Visu tirdzniecības portfeļa operāciju kontrole notiek katru dienu, izmantojot Bankas Riska vadības pārvaldes pārskatus.

Tirgus riska ierobežojumam Banka lieto limitu sistēmu.

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par šādu limitu izstrādāšanu:

- viena darījuma maksimālās summas limits katram dīlerim;
- limits maksimālai atvērtai pozīcijai;
- limiti tirdzniecības portfeļa struktūrai;
- maksimālo zaudējumu apjoms atvērtai pozīcijai;
- koriģēts *VaR* limits vērtspapīru portfelim;
- *VaR* limits kopējam tirdzniecības portfelim.

Kopējo zaudējumu summu no tirgus operāciju veikšanas gada laikā nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja. Ja limita summa ir pilnībā izsmelta īsākā laikā, limits var tikt palielināts ar Valdes

lēmumu. Ja lēmums par limita palielināšanu netiek pieņemts, Banka līdz gada beigām tirgus operāciju veikšanu pārtrauc.

Par noteikto limitu ievērošanas kontroli atbild Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs.

Tirdzniecības portfelis pašas Bankas ietvaros tiek izveidots, lai iegūtu papildu peļņu. Tirdzniecības portfeļa kopējo vērtību nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja, pamatojoties uz jūtīguma analīzi.

Tirgus cenu izmaiņu rezultātā finanšu instrumenta vērtība var mainīties. Šādas izmaiņas var radīt gan tādi faktori, kas attiecas vienīgi uz attiecīgo instrumentu, gan faktori, kuri ietekmē visus tirgū apgrozītos finanšu instrumentus. Risks rodas, kad Banka un Koncerns pieņem finanšu instrumentu garo vai īso pozīciju.

Bankas un Koncerna pārskata gada neto peļņas un pašu kapitāla jūtība pret izmaiņām vērtspapīru cenās, pamatojoties uz 2015. un 2014. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un scenārijs 5% izmaiņām vērtspapīru cenās, pārējiem mainīgajiem saglabājoties, ir šāds:

Koncerns '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% pieaugums vērtspapīru cenās	774	24,203	541	5,010
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(774)	(24,203)	(541)	(5,010)

Banka '000 EUR	2015		2014	
	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata gada peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% pieaugums vērtspapīru cenās	9	26,489	220	7,233
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(9)	(26,489)	(220)	(7,233)

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla prasības, Banka izmanto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā un kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012. Lai aprēķinātu parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasības, Banka izmanto termiņa metodi.

Kontrole un atbildība

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par Bankas Tirdzniecības portfeļa politikas izstrādi, galveno vadības principu noteikšanu un to ievērošanas kontroli.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļu pārraugošais Valdes loceklis ir atbildīgs par:

- politikas pārskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Valdei;
- visu nepieciešamo izmaiņu veikšanu, tai skaitā par izmaiņām, kas rada būtiskas novirzes no pašreizējās tirdzniecības portfeļa politikas, kā arī par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas piekrišanas saņemšanu pirms tiek ieviestas izmaiņas darījumu klasifikācijā;
- to, lai Valdei tiktu ziņots par visām Tirdzniecības portfeļa politikas izmaiņām vai pārkāpumiem.

Valde ir atbildīga par Tirdzniecības portfeļa politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmainīšanu atbilstoši izmaiņām tirgū.

Valde ir atbildīga par to, lai politika nodrošinātu saprātīgu risku vadību un normatīvo aktu un regulējošo prasību ievērošanu.

Padome ir atbildīga par Tirdzniecības portfeļa politikas izskatīšanu un apstiprināšanu, kā arī kontrolē šīs politikas izpildi.

Operacionālais risks

Definīcija

Operacionālais risks (iekļauj sevī darbības atbilstības risku) ir zaudējumu rašanās risks, ja Bankas operāciju veikšanas iekšējā kārtība un procedūras neatbilst Bankas darbības raksturam un apjomam vai spēkā esošo normatīvo aktu prasībām; ja Bankas darbinieki vai citas personas tās neievēro (bezdarbības/netīšas vai tīšas rīcības rezultātā); Bankas pielietojamo informācijas, tehnoloģisko un citu sistēmu vai to kļūmes (funkcionēšanas traucējumi) funkcionālo iespēju (raksturojumu) nesamērīguma (nepietiekamības) rezultātā; kā arī ārējo notikumu rezultātā. Operacionālajam riskam ir pakļauti visi Bankas produkti, procesi un sistēmas.

Politika

Lai vadītu operacionālo risku, Bankā tika izstrādāta Operacionāla riska vadības politika. Politikas mērķis ir pasākumu kompleksa noteikšana un īstenošana, lai identificētu Bankas darbības galvenajiem virzieniem raksturīgu operacionālo risku, kā arī lai aizsargātu Banku pret zaudējumiem, kas radušies būtiska operacionālā riska rezultātā.

Operacionālajam riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Ar būtiska operacionālā riska realizāciju saprot vienreizīgu notikumu, kā rezultātā Bankai radušies zaudējumi 0,1% (nulle komats viens procentu) izteiksmē no Bankas pašu kapitāla, vai arī pasākumu kopumu viena gada ietvaros, kā rezultātā radušies zaudējumi, kas pārsniedz 1% (vienu procentu) no Bankas pašu kapitāla.

Politikas uzdevums ir radīt Bankā apstākļus efektīvai operacionāla riska vadībai, kas sevī iekļauj:

- vides izveidi, kas piemērota operacionālā riska vadībai;
- atbilstošu metožu izmantošanu operacionālā riska noteikšanai un novērtēšanai;
- regulāru būtiska operacionālā riska uzraudzību;
- atbilstošu operacionālā riska kontroli un samazināšanu līdz minimumam;
- Bankas darbības nepārtrauktības nodrošināšanu, nepieciešamības gadījumā izstrādājot un aktualizējot darbības nepārtrauktības nodrošināšanas plānus.

Operacionāla riska vadības pamatprincipi ir realizēti Bankas iekšējos normatīvajos aktos, kas nosaka:

- Bankas organizācijas struktūru, pilnvaru sadalījumu un deleģēšanu, funkcionālos pienākumus, struktūrvienību un darbinieku savstarpējās sadarbības un informācijas apmaiņas kārtību;
- Bankas operāciju un citu darījumu kārtību, nosacījumus un procedūras; uzskaites politiku; iekšējo procesu organizāciju;
- sistēmu (tehnisko, informācijas un citu) funkcionēšanas noteikumus, kārtību un procedūras;
- atskaišu un citas informācijas izstrādes un sniegšanas kārtību;
- darbinieku motivēšanas kārtību un citus jautājumus.

Lai nodrošinātu apstākļus būtiska operacionālā riska efektīvai konstatēšanai, kā arī operacionālā riska novērtēšanai kopumā, Bankas Risku vadības pārvaldē pastāv analītiska datu bāze, kas nodrošina pilnīgas informācijas saņemšanu par operacionālā riska gadījumiem, par to veidiem un apmēriem, darbības virzienu, atsevišķu Bankas operāciju un citu darījumu, to rašanās un noteikšanas apstākļu šķērsgrizumā, kā arī par operacionālajiem zaudējumiem, kuri radušies.

Vadība un mazināšana

Lai minimizētu operacionālo risku, Banka izmanto šādus galvenos instrumentus:

- piekļuves tiesību informācijai nodalīšana;
- aizsardzības izstrāde pret nesankcionētu piekļuvi Bankas informācijas sistēmai;
- aizsardzības izstrāde pret nesankcionētu operāciju izpildi, kuras tiek veiktas, izmantojot Bankas informācijas sistēmu;
- secīgas dokumentu izpildes kontroles sistēmas pielietošana;
- īpaši svarīgas informācijas divkāršas ievades metodes izmantošana;
- automātisku pārbaudes procedūru kļūdainu darbību diagnosticēšanai uzstādīšana un pieslēgšana;
- automātiska rutīnas un atkārtotu darbību izpilde;
- Bankas informācijas sistēmas lietotāju darbības audits (reģistrācija un uzraudzība);
- atsevišķu operacionālā riska veidu apdrošināšana.

Operacionālā riska kontrole un samazināšana līdz minimumam paredz to, ka Bankā tiek veikti šādi pasākumi:

- Bankas organizācijas struktūras, Bankas operāciju un darījumu veikšanas iekšējo nolikumu, noteikumu un procedūru izstrāde ar mērķi minimizēt operacionālo risku;
- pilnvaru sadalījuma principu un pakļautības ievērošana attiecībā uz Bankas operācijām un citiem darījumiem;
- noteikto limitu ievērošanas kontrole attiecībā uz Bankas operācijām un citiem darījumiem;
- regulāra sākotnējo dokumentu un rēķinu, kas saistīti ar Bankas operācijām un citiem darījumiem, salīdzināšana;
- kārtības, kas noteikta piekļuvei Bankas informācijai un materiālajiem aktīviem, ievērošana;
- sistēmas kļūdu izpēte to turpmākai novēršanai;
- kvalificētu speciālistu atlase;
- darbinieku pastāvīga apmācība un to kvalifikācijas celšana;
- iekšējā un dokumentārā kontrole.

Operacionālo risku Bankā samazina, izmantojot pārbaudītus tehnoloģiskos risinājumus, ieviešot rūpīgi izanalizētas tehnoloģijas, dublējot galvenās informācijas sistēmas, kā arī norobežojot piekļuves iespējas un kontrolējot Bankas informācijas sistēmas lietotāju piekļuves pie aizsargājamiem programmu un informācijas resursiem tiesības.

Lai samazinātu operacionālo risku, Bankā darbojas rezerves kopēšanas un informācijas arhivēšanas, rezerves kopiju glabāšanas bez datiem sistēma, kas ļauj veikt operatīvu informācijas atjaunošanu.

Lai segtu iespējamus operacionālos zaudējumus, Banka apdrošina:

- īpašumā esošās ēkas, tai skaitā tās, kuras tiek iznomātas un ir īrējamas;
- skaidras naudas līdzekļus Bankas kasē un investīciju zeltu stieņos, kas atrodas Bankas glabātavā;
- visus Iekšējās drošības dienesta darbiniekus saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas programmu, t.sk. pret nelaiemes gadījumiem;
- visu dienesta autotransportu;

- Bankas darbību pret krāpšanu;
- Bankas augstākās vadības atbildību.

Lai ierobežotu būtisku operacionālo risku, Bankā ir izstrādāts Automatizētās bankas sistēmas atjaunošanas plāns, dodot iespēju izmantot rezerves tehnoloģisko aprīkojumu, kas atrodas pietiekamā attālumā. Plāns tiek testēts ne retāk kā 1 (vienu) reizi gadā ar mērķi noskaidrot, vai to iespējams izpildīt, un to var atjaunot saskaņā ar organizatoriskajām un tehniskajām izmaiņām Bankā vai ārējo faktoru ietekmē. Bankas Valde ir atbildīga par plāna izstrādi un aktualizāciju.

Operacionālā riska samazināšana sevī ietver pasākumu kompleksu, ko piemēro, lai samazinātu tādu notikumu vai apstākļu iespējamību, kuru rezultātā rastos būtiski operacionālie zaudējumi, vai samazinātu (ierobežotu) potenciālo operacionālo zaudējumu apmēru.

Operacionālā riska kontroles sistēmā vissvarīgākais ir:

- Bankas operācijām un citiem darījumiem noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- noteiktās kārtības, kas attiecas uz piekļuvi Bankas informācijai un materiālajiem aktīviem, ievērošana;
- kontrolēt kā Bankas darbinieki ievēro Bankas normatīvo aktu prasības;
- atbilstoša personāla profesionālā sagatavotība;
- regulāra Bankas operāciju un citu darījumu sākotnējo dokumentu salīdzināšana ar datiem Bankas informācijas sistēmā.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu operacionālā riska kapitāla pietiekamību, Banka izmanto pamatrādītāja pieeju.

Kontrole un atbildība

Padome nodrošina Bankas izpildinstitūciju darbības uzraudzību, novērtē operacionālā riska vadības efektivitāti Bankā kopumā, apstiprina politikas un Bankas organizācijas struktūru.

Valde ir atbildīga par iekšējo normatīvo dokumentu apstiprināšanu, kas nosaka operacionālā riska vadības noteikumus un procedūras, pilnvaru un atbildības sadali starp struktūrvienību vadītājiem, savstarpējo sadarbību un atskaišu sagatavošanu.

Visu Bankas struktūrvienību vadītāji ir atbildīgi par operacionālā riska ikdienas uzraudzību, kā arī kontrolē, lai viņu pakļautībā esošie darbinieki ievērotu šīs politikas prasības. Nepieciešamības gadījumā struktūrvienību vadītāji sniedz Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļā ieteikumus operacionālā riska minimizācijai.

Risku vadības pārvalde nodrošina ar operacionālo risku saistītās informācijas un ieteikumu analīzi. Risku vadības pārvalde nepieciešamības gadījumā iniciē pasākumus, lai sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem pilnveidotu operacionālā riska vadības praksi, un kontrolē šo pasākumu īstenošanu.

Risku vadības pārvalde ir atbildīga par Bankas darbinieku iesniegto ziņojumu par operacionālā riska iestāšanās gadījumiem konfidencialitātes nodrošināšanu.

Tiesiskais risks

Definīcija

Banka savā darbībā ievēro Eiropas Savienības un Latvijas Republikas likumus, EBI, Latvijas Bankas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un citu pilnvaroto organizāciju normatīvos aktus, kā arī starptautiskos nozares standartus un rekomendācijas. Normatīvo aktu grozījumu rezultātā iespējama situācija, kad Bankas darbība tiek pārorientēta vai arī Bankai jāatsakās no atsevišķiem

finanšu darbības virzieniem. Tas savukārt var negatīvi ietekmēt kā Bankas rentabilitāti, tā arī stabilitāti.

Politika

Tiesiskā riska pārvaldīšana Bankā tiek īstenota Risku vadības politikas ietvaros.

Vadība un mazināšana

Tiesiskā riska minimizēšana Bankā tiek īstenota, uzraugot jaunu ārējo normatīvo aktu ieviešanu un to ieviešanu Bankas iekšējo normatīvu datu bāzē. Šo procesu Bankā regulē atsevišķa procedūra.

Kapitāla prasības

Banka atsevišķi nerezervē kapitālu tiesiska riska segšanai.

Kontrole un atbildība

Tiesiska riska pārvaldīšanu īsteno:

- Darbības atbilstības kontroles pārvaldes speciālisti;
- Juridiskās pārvaldes speciālisti;
- Kredītu un investīciju pārvaldes Kreditēšanas juridiskās nodaļas speciālisti;
- Kredītu un investīciju pārvaldes Korporatīvo finanšu juridiskās nodaļas speciālisti;
- Iekšējās kontroles pārvaldes Klientu uzraudzības un analīzes nodaļas speciālisti;
- Juridisko un finanšu konsultāciju pārvaldes speciālisti;
- visu pārējo Bankas struktūrvienību vadītāji.

Reputācijas risks

Definīcija

Reputācijas risks ir saistīts ar negatīva sabiedrības viedokļa izveidošanos par Bankas stāvokli (ieskaitot neprecīzas informācijas risku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku), kura rašanās rezultātā Banka var zaudēt esošos klientus un spēju iegūt jaunus klientus.

Politika

Reputācijas riska vadīšanai Banka ir izstrādājusi Sabiedrisko attiecību politiku. Politika tika izstrādāta, lai realizētu un koordinētu sabiedriskās attiecības un nodrošinātu iekšējo un ārējo komunikāciju.

Reputācijas riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Banka veic šādus uzdevumus:

- analizē un kontrolē reputācijas riska iespējamību;
- iegūst un apkopo informāciju reputācijas riska vadībai;
- nodrošina publiskās informācijas kontroli;
- nodrošina informatīvo sadarbību ar plašsaziņas līdzekļiem, darījuma partneriem;
- sniedz ar Bankas darbību saistītu informāciju plašsaziņas līdzekļiem;
- nodrošina Bankas darbību regulējošos normatīvos aktos noteiktās informācijas publisku atklāšanu.

Reputācijas riska vadības mērķis ir pazemināt reputācijas riska iespējamību visā Bankas darbībā un novērst iespējamus zaudējumus.

Reputācijas riska vadība sevī ietver:

- sabiedrisko attiecību krīzes situācijas komunikācijas plāna izstrādi un īstenošanu

- (nepieciešamības gadījumā);
- sabiedrisko attiecību situācijas novērtēšanu;
- Bankas darbības (konkrētā situācijā) kontroli;
- iegūtās, sagatavotās un izplatītās informācijas pārbaudi.

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai reputācijas riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Valde ir atbildīga par Sabiedrisko attiecību politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmainīšanu, par politikas ievērošanu un īstenošanu.

Valdes priekšsēdētājs, prezidents nodrošina Sabiedrisko attiecību politikas vispārējo kontroli.

Reputācijas risku Bankā vada Sabiedrisko attiecību, reklāmas un mārketinga pārvalde, katru darba dienu nodrošinot:

- publiskās informācijas kontroli;
- informācijas ieguvī;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu plašsaziņas līdzekļiem;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu Bankas esošajiem un potenciālajiem klientiem;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu Bankas darbiniekiem;
- informācijas izvietojumu Bankas mājas lapā un intranetā.

Stratēģiskais un biznesa risks

Definīcija

Stratēģiskais un biznesa risks ir risks ciest zaudējumus, kas rodas, pieļaujot kļūdas Bankas stratēģisko darbību un attīstību (stratēģisko, biznesa vadību) noteicošu lēmumu pieņemšanā, proti, ja netiek ņemtas vērā vai ir nepilnīgi apzinātas iespējamās Bankas darbībai draudošās briesmas; ja tiek nepareizi vai nepietiekoši pamatoti noteikti darbības perspektīvie virzieni, kuros Banka var gūt pārsvaru pār konkurentiem; ja trūkst nepieciešamo resursu (finanšu, materiāli tehnisko, cilvēkresursu) un organizatorisko pasākumu (pārvaldīšanas lēmumu), kam jānodrošina Bankas darbības stratēģisko mērķu sasniegšana, vai to nav pietiekamā apjomā.

Politika

Stratēģiskais un biznesa risks Bankā tiek pārvaldīts Risku vadības politikas ietvaros.

Vadība un mazināšana

Stratēģisko un biznesa risku var samazināt, pastāvīgi kontrolējot Bankas darbības pašreizējo rādītāju atbilstību Bankas attīstības stratēģiskajam plānam, kā arī labojot Bankas attīstības stratēģisko plānu.

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai stratēģiskā un biznesa riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Faktisko darbības rezultātu atbilstību plānam kontrolē Valde.

Koncentrācijas risks

Definīcija

Koncentrācijas risks – riska darījums vai riska darījumi, kas var izveidoties vienas riska

kategorijas ietvaros vai starp vairākām riska kategorijām Bankas līmenī, un kura rezultātā var veidoties: zaudējumi, kas ir pietiekami lieli, lai apdraudētu Bankas stāvokli vai spēju veikt savu pamatdarbību; nozīmīgas pārmaiņas Bankas riska profilā.

Koncentrācijas risks izpaužas divos veidos:

- **koncentrācija viena riska ietvaros** nozīmē riska koncentrāciju, kas var veidoties, mijiedarbojoties dažādiem riska darījumiem vienas riska kategorijas ietvaros. Koncentrācijas vadība viena riska ietvaros tiek īstenota konkrēta riska (kredītriska, tīrgus riska, likviditātes riska, operacionālā) vadības ietvaros;
- **koncentrācija starp vairākiem riskiem** nozīmē riska koncentrāciju, kas var veidoties, mijiedarbojoties dažādiem riska darījumiem dažādās riska kategorijās. Koncentrācijas vadība starp dažādu kategoriju riskiem tiek īstenota šīs politikas ietvaros. Koncentrācijas identifikācija starp dažādu veidu riskiem tiek īstenota, veicot riska darījumu analīzi portfeļu līmenī.

Politika

Koncentrācijas risks Bankā tiek pārvaldīts vispārējas Risku vadības politikas, Lielo riska darījumu kontroles politikas un Kredītu politikas ietvaros.

Koncentrācijas riskam Banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai ierobežotu un minimizētu koncentrācijas risku, Banka lieliem riska darījumiem nosaka dažādus limitus.

Kapitāla prasības

Aprēķinot koncentrācijas riska kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Koncentrācijas riska kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kredītportfeļa individuālās koncentrācijas riska, kredītportfeļa nozaru koncentrācijas riska, aizņēmēju ienākumu un kredītu valūtu nesakritības koncentrācijas riska, kredītportfeļa nodrošinājuma koncentrācijas riska, prasību pret kredītiestādēm koncentrācijas riska un ieguldījumu vērtspapīros koncentrācijas riska kapitāla prasības.

Kontrole un atbildība

Valde, Aktīvu un pasīvu komiteja, kā arī Kredītu komiteja atbild par Lielo riska darījumu kontroles politikas vispārīgu ievērošanu.

Atbildību par limitu ievērošanas kontroli uzņemas Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa.

Atbildību par limitu ievērošanu un pārkāpumu novēršanu uzņemas Kredītu komiteja.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks

Definīcija

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks - risks, ka Banka var tikt iesaistīta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai terorisma finansēšanā.

Politika

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks Bankā tiek pārvaldīts atbilstoši Risku vadības politikai, Klientu piesaistes un noturēšanas politikai, Politikai par bankas darbības atbilstību likumiem un regulējošiem noteikumiem par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu.

Vadība un mazināšana

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku var samazināt, rūpīgi izstrādājot Bankas iekšējos normatīvos aktus un kontrolējot to ievērošanu, kā arī ievērojot ārējo normatīvo aktu prasības un nodrošinot Bankas informācijas sistēmas kvalificētu uzturēšanu, kā arī, ja visi Bankas darbinieki pilda savus darba pienākumus pienācīgi.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, Banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Kontrole un atbildība

Valde ir atbildīga par Politikas par bankas darbu ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas savlaicīgu šīs politikas izmaiņu apstiprināšanu.

Valde kopā ar Iekšējās kontroles komiteju un Klientu politikas ievērošanas komiteju ir atbildīga par to, lai šī politika būtu atbilstoša Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, starptautiskajiem standartiem un regulējošām prasībām, lai normatīvie akti, standarti un prasības tiktu pienācīgi izpildīti un spētu aizsargāt Banku un tās biznesu no iespējamajiem riskiem un zaudējumiem, uzturot augstu Bankas reputāciju.

Par šīs politikas izpildi un izmaiņām Valde sniedz informāciju Padomei.

Padome – kā Bankas pārraudzības institūcija – uzrauga, lai Bankas darbība tiktu veikta saskaņā ar likumiem, šo politiku un procedūrām.

Modeļa risks

Definīcija

Modeļa risks – ir iespējamie zaudējumi, kas Bankai var rasties tādu lēmumu pieņemšanas rezultātā, kas pēc būtības varētu būt balstīti uz iekšējo modeļu sniegtajiem rezultātiem, pieļaujot kļūdas šādu modeļu izstrādē, īstenošanā vai izmantošanā

Politika

Modeļa risks Bankā tiek pārvaldīts Risku vadības politikas ietvaros.

Vadība un mazināšana

Modeļa risku var samazināt, rūpīgi testējot piemērojamus modeļus (tajā skaitā uz vēsturiskiem datiem balstīta testēšana – *back testing*) vai atsakoties no to plašas izmantošanas.

Pārmērīgas sviras risks

Definīcija

Pārmērīgas sviras risks - risks, kas rodas no Bankas neaizsargātības, kuru izraisījusi faktiska vai iespējama svira tās finansējuma struktūrā, kuras dēļ var būt nepieciešami neparedzēti korektīvi pasākumi attiecībā uz uzņēmēj-darbības plānu, tostarp finanšu grūtību izraisīta aktīvu pārdošana, kas varētu radīt zaudējumus vai atlikušo aktīvu vērtības korekcijas.

Politika

Pārmērīgas sviras risks Bankā tiek pārvaldīts Risku vadības politikas ietvaros

Vadība un mazināšana

Pārmērīgas sviras risku var samazināt, kontrolējot pirmā līmeņa kapitāla attiecību pret Bankas aktīvu un ārpusbilances pozīciju summu, kā arī nosakot limitus šī rādītāja lielumam.

Sviras rādītājs ir rādītājs, kas noteikts kā pirmā līmeņa kapitāla attiecība pret riska nesvērto riska darījumu kopsummu (t.sk. ārpusbilances darījumi) procentos, un tas nodrošina papildus aizsardzību pret riskiem, kas saistīti ar modeļu un novērtēšanas kļūdām kapitāla prasību aprēķinā. Līdz 2016. gada 31. decembrim notiek šī rādītāja novērošanas periods un rādītāja aprēķinā iekļautās komponentes vēl var mainīties, tāpēc Banka seko līdzi izmaiņām un precizējumiem rādītāja aprēķinā un strādā pie pārmērīgās sviras riska pārvaldīšanas sistēmas izveides. Plānots, ka sviras rādītājs tiks ieviests kā regulējošā prasība ar 2018. gada 01. janvāri, ja monitoringa rezultāti norādīs tā nepieciešamību.

Banka ir noteikusi, ka svira rādītājs nedrīkst būt mazāks par 5%.

Sviras rādītājs uz 31.12.2015.

EUR '000

Riska darījumu vērtības	Banka	Koncerna
Atvasinātie instrumenti: tirgus vērtība	1 333	1 297
Vidēja/zema riska ar tirdzniecību saistīti ārpusbilances posteņi	618	618
Vidēja riska ar tirdzniecību saistīti ārpusbilances posteņi un oficiāli atbalstīti ar eksporta finansējumu saistīti ārpusbilances posteņi	41 061	37 429
Pārējie ārpusbilances posteņi	7 078	7 078
Citi aktīvi	3 781 874	3 789 401
Regulatīvās korekcijas — pirmā līmeņa kapitāls — pārejas definīcija	- 35 627	- 44 778
Kopējais riska darījumu vērtības mērs	3 796 337	3 791 045
Kapitāla mērs	288 795	291 675
Sviras rādītājs	7.61%	7.69%

Neapgrūtinātie aktīvi

Informācija par neapgrūtinātajiem aktīviem sagatavota atbilstoši Regulas (ES) Nr. 575/2013 prasībām un FKTK noteikumiem Nr. 24 “Informācijas par apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem atklāšanas normatīvie noteikumi”.

Aktīvi

EUR '000

Koncerns	Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība
Iestādes aktīvi kopā	29 899	X	3 664 094	X
t.sk. kapitāla instrumenti			47 878	47 878
t.sk. parāda vērtspapīri			579 381	579 381
t.sk. citi aktīvi		X	169 878	X

Banka	Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība
Iestādes aktīvi kopā	29 899	X	3 652 034	X
t.sk. kapitāla instrumenti			81 062	81 062
t.sk. parāda vērtspapīri			577 005	577 005
t.sk. citi aktīvi		X	88 283	X

Saņemtais nodrošinājums

EUR '000

Saņemtā nodrošinājuma un pašu emitēto parāda vērtspapīru, kas ir pieejami apgrūtinājumam, patiesā vērtība	Koncerna	Banka
Iestādes saņemtais nodrošinājums kopā	1 590 271	1 671 320
t.sk. kapitāla instrumenti	58 941	58 941
t.sk. parāda vērtspapīri	273 303	273 303
t.sk. cits saņemtais nodrošinājums	1 258 027	1 339 076
Pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri		

Apgrūtinātie aktīvi un saņemtais nodrošinājums, kas kalpo par iestādes finanšu saistību nodrošinājumu

EUR '000

	Attiecīgās saistības, iespējamās saistības vai aizdotie vērtspapīri	Apgrūtinātie aktīvi, saņemtais nodrošinājums un pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri
Koncerna		
Finanšu saistību uzskaites vērtība	29 762	29 899
Banka		
Finanšu saistību uzskaites vērtība	29 762	29 899

Atalgojuma politika

Informācija par 2015. gadu ir sagatavota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 un FKTK noteikumiem Nr. 126 „Normatīvie noteikumi par atalgojuma politikas pamatprincipiem”.

Bankas atalgojuma politika nosaka atalgojuma pamatprincipus riska profilu ietekmējošajiem amatiem, rādītājus atalgojuma mainīgās daļas noteikšanai, atalgojuma mainīgās daļas izmaksas nosacījumus, pārbaužu veikšanas kārtību par Bankas atalgojuma politikas ievērošanu, informācijas par atalgojuma politiku atklāšanas kārtību, kā arī Bankas struktūrvienību atbildību atalgojuma politikas ieviešanas un ievērošanas nodrošināšanas jomā.

Atalgojuma politika veido tādu atalgojumu sistēmu riska profilu ietekmējošajiem amatiem, kas nodrošina attiecīgas kvalifikācijas darbinieku piesaistīšanu un motivēšanu, vienlaikus neveicinot pārmērīgu risku uzņemšanos un neatalgojot šos darbiniekus par īstermiņa rezultātiem, bet gan vērtējot viņu pieņemto lēmumu un veikto darījumu ilgtermiņa ietekmi.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Padome un Valde veic šādus uzdevumus:

- nodrošina samērīgu attiecību starp Bankā noteikto riska profilu ietekmējošo amatu atalgojuma mainīgo un nemainīgo daļu;
- nosaka finanšu un nefinanšu rādītājus Bankā noteikto riska profilu ietekmējošo amatu darbības rezultātu novērtēšanai un atalgojuma mainīgās daļas noteikšanai;
- nosaka atalgojuma mainīgās daļas struktūru un atalgojuma mainīgās daļas augstāko robežu.

Riska profilu ietekmējoši amati ir tādi Bankas darbinieku amati, kuriem ir būtiska ietekme uz Bankas riska profilu, kā arī amatus, kuru atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par Bankas riska profilu ietekmējošo amatu saimju zemākā atalgojuma līmeņa skalu.

Atalgojuma politika balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- Padome nosaka, ka Bankas atalgojuma politikas prasības tiek piemērotas riska profilu ietekmējošiem amatiem.
- Riska profilu ietekmējošo amatu atalgojumu veido šādi atalgojuma elementi:
  - atalgojuma nemainīgā daļa – darba alga;
  - atalgojuma mainīgā daļa – no darbības rezultātiem atkarīga darba samaksas daļa.

Atalgojuma mainīgās daļas noteikšana un darbības rezultātu novērtēšana:

- Lēmumu par atalgojuma mainīgās daļas apmēru Valdes locekļiem, Iekšējā audita dienesta vadītājām un risku direktoram pieņem Padome. Par pārējiem riska profilu ietekmējošiem amatiem šādu lēmumu pieņem Valde. Daļa atalgojuma mainīgās daļas tiek atlikta, kā tas noteikts Latvijas Republikas normatīvajos aktos. Padome un Valde, pieņemot lēmumu, paredz, cik procenti no noteiktās atalgojuma mainīgās daļas (ne mazāk kā 40–60 procenti) tiek atlikti. Atalgojuma mainīgo daļu Padome/Valde nosaka, ņemot vērā Bankas riska profilu ietekmējošos amatos strādājošo darbinieku darbības rezultātu novērtējumu, kurā izmanto gan kvantitatīvu, gan kvalitatīvu novērtēšanas pieeju.
- Riska profilu ietekmējošos amatos strādājošo darbinieku darbības rezultātu novērtēšanā ņem vērā vairāku gadu darbības rezultātu rādītājus, tādejādi nodrošinot, ka darbības rezultātu novērtēšana ir pamatota ar ilgtermiņa darbības rezultātiem.
- Bankas riska profilu ietekmējošo darbinieku darbības rezultātu novērtēšanā tiek ņemti vērā šādi kvantitatīvie rādītāji:
  - auditētie gada konsolidētie un Bankas finanšu pārskati;
  - vispārējie Bankas darbības rezultāti;
  - Bankas attīstības stratēģiskā plāna izpilde.
- Bankas riska profilu ietekmējošo darbinieku darbības rezultātu novērtēšanā tiek ņemti vērā šādi kvalitatīvie rādītāji:
  - Bankas attīstības stratēģiskā plānā noteikto Bankas biznesa attīstības projektu īstenošana;
  - piemērotības amatam novērtēšanas un pašnovērtēšanas rezultāti saskaņā ar Padomes locekļu, Valdes locekļu, un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas politiku un saistītajiem dokumentiem.

Atalgojuma mainīgās daļas izmaksas nosacījumi:

- Atalgojuma mainīgās daļas faktisko izmaksu veic uzreiz, ja maksājums atbilst Bankas finanšu stāvoklim un riska profilu ietekmējošā amatā esošā darbinieka darbības rezultātiem.
- Atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas faktisko izmaksu veic pēc tam, kad uz to ir iegūtas neatsaucamas tiesības.
- Neatsaucamas tiesības uz atalgojuma mainīgās daļas atlikto daļu iegūst proporcionāli periodam (gadu skaitam), uz kādu atlikta atalgojuma mainīgā daļa, bet ne agrāk kā 12 mēnešus pēc atalgojuma mainīgās daļas noteikšanas.

- Pirms neatsaucamu tiesību uz atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas iegūšanas to nepieciešamības gadījumā koriģē (samazina), ņemot vērā tās sākotnējā aprēķinā neietvertos riskus, kas kļuvuši zināmi periodā, uz kuru atlikta atalgojuma mainīgā daļa, un kas saistīti ar darbības rezultātiem, par kuru sasniegšanu noteikta atalgojuma mainīgās daļas atliktā daļa.
- Izmaksājamais atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas apmērs var samazināties atkarībā no zināmiem Bankas vai grupas darbības rādītājiem.
- Banka ir tiesīga:
  - daļēji vai pilnīgi samazināt atalgojuma mainīgās daļas atlikto daļu, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības, pamatojoties uz faktiskajiem darbības rezultātiem, vai
  - daļēji vai pilnīgi samazināt atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas kopējo apmēru, ja tā piešķirta par darbības rezultātiem, pamatojoties uz datiem, kas vēlāk izrādījušies ar nolūku sagrozīti (ļauprātīga rīcība).

Banka riska profilu ietekmējošo amatpersonu atalgojums par 2015. gadu (EUR)

1. tabula Informācija par darbinieku atalgojumu

	Padome	Valde	leguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
Darbinieku skaits gada beigās	6	6	12	94	30	380	74	334
Peļņa / (zaudējumi) pēc nodokļiem	72 178 767							
Kopējais atalgojums	195 637	2 289 918	682 558	2 236 043	912 874	6 234 515	1 271 463	5 522 936
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa		1 329 590	235 618	663 605	372 128	678 002	117 499	1 122 874

2.tabula Informācija par iestādes riska profilu ietekmējošiem darbiniekiem

	Padome	Valde	Ieguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶	
Iestādes riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās	6	6	2		1	2	4	3	
tajā skaitā riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās	6	6	2		1	2	4	3	
Atalgojuma nemainīgā daļa	Kopējā atalgojuma nemainīgā daļa	195 637	960 328	177 780		80 274	173 420	189 266	264 867
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	195 637	960 328	177 780	-	80 274	173 420	189 266	264 867
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atalgojuma mainīgā daļa		1 329 590	123 122		51 975	83 380	52 635	219 948
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi		1 329 590	123 122	-	51 975	83 380	52 635	219 948
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atliktā atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas atlikta pārskata gadā		790 000				-	110 000	
	tajā skaitā atliktā daļa naudas un citu maksāšanas līdzekļu formā	-	790 000		-	-	-	110 000	
	tajā skaitā atliktā daļa akciju un ar tām saistīto instrumentu formā								
	tajā skaitā atliktā daļa citu instrumentu formā ⁷								
	kopējā neizmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas piešķirta pirms pārskata gada		2 611 940					168 632	
	tajā skaitā daļa, uz kuru ir iegūtas neatsaucamas tiesības								
	tajā skaitā daļa, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības		2 611 940					168 632	
Kopējā pārskata gadā izmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa		714 038					139 497		
Atalgojuma mainīgās daļas korekcija									
Garantētā atalgojuma mainīgā daļa	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign payments) saņēmēju skaits								
	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign) apmērs								
Atbildība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	Darbinieku skaits, kas saņēmuši atbildību par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
	Pārskata gadā izmaksātās atbildības apmērs par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
Ar pensionēšanos saistītie labumi	Lielākās atbildības par darba tiesisko attiecību izbeigšanu apmērs vienai personai								
	Darbinieku skaits, kas saņem ar pensionēšanos saistītos labumus								
	Ar pensionēšanos saistīto labumu apmērs								

Pārējie darbības veidi 6 - Klientu piesaistīšana un apkalpošana (izņemot kreditēšanu), nekustamā īpašuma pārvaldīšana.

Koncerna amatpersonu atalgojums par 2015. gadu (EUR)

1. tabula Informācija par darbinieku atalgojumu

	Padome	Valde	leguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
Darbinieku skaits gada beigās	8	54	12	189	37	403	117	559
Peļņa / (zaudējumi) pēc nodokļiem	72 178 767							
Kopējais atalgojums	238 837	4 149 627	682 558	3 460 082	994 128	6 925 810	1 319 831	6 933 683
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa		2 221 720	235 618	712 389	381 975	753 299	151 074	1 147 772

2.tabula Informācija par iestādes riska profilu ietekmējošiem darbiniekiem

		Padome	Valde	legudījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	lekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
	Iestādes riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās	8	54	2		1	2	4	3
	tajā skaitā riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās	6	6	2			2	4	3
Atalgojuma nemainīgā daļa	Kopējā atalgojuma nemainīgā daļa	195 637	1 927 907	177 780		80 274	173 420	189 266	264 867
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	195 637	1 927 907	177 780	-	80 274	173 420	189 266	264 867
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atalgojuma mainīgā daļa		2 221 720	123 122		51 975	83 380	52 635	219 948
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi		2 221 720	123 122	-	51 975	83 380	52 635	219 948
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atliktā atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas atlikta pārskata gadā		790 000					-	110 000
	tajā skaitā atliktā daļa naudas un citu maksāšanas līdzekļu formā	-	790 000		-	-	-	-	110 000
	tajā skaitā atliktā daļa akciju un ar tām saistīto instrumentu formā								
	tajā skaitā atliktā daļa citu instrumentu formā ⁷								
	Kopējā neizmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas piešķirta pirms pārskata gada		2 611 940						168 632
	tajā skaitā daļa, uz kuru ir iegūtas neatsaucamas tiesības								
	tajā skaitā daļa, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības		2 611 940						168 632
Kopējā pārskata gadā izmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa		714 038						139 497	
Atalgojuma mainīgās daļas korekcija	Pārskata gada laikā piemērotā atalgojuma mainīgās daļas korekcija, kas attiecināma uz iepriekšējos gados piešķirto atalgojuma mainīgo daļu								
Garantētā atalgojuma mainīgā daļa	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign-on payments) saņēmēju skaits								
	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign-on) apmērs								
Atlīdzība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	Darbinieku skaits, kas saņēmuši atlīdzību par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
	Pārskata gadā izmaksātās atlīdzības apmērs par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
	Lielākās atlīdzības par darba tiesisko attiecību izbeigšanu apmērs vienai personai								
Ar pensionēšanos saistītie labumi	Darbinieku skaits, kas saņem ar pensionēšanos saistītos labumus								
	Ar pensionēšanos saistīto labumu apmērs								

Pārējie darbības veidi 6 - Klientu piesaistīšana un apkalpošana (izņemot kreditēšanu), nekustamā īpašuma pārvaldīšana.